

**RAPORT
Z EWALUACJI STRATEGII
ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO
Kościerskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2010-2025.**

za 2022

WSTĘP

Opis zastosowanej metodologii oraz źródła informacji wykorzystywane w badaniu

W procesie ewaluacji aktualnie obowiązującej Strategii wykorzystano następujące źródła informacji i narzędzia badawcze:

- dane pozyskane z Gmin Powiatu Kościerskiego,
- dane statystyczne GUS,
- dane jednostek organizacyjnych Powiatu Kościerskiego.

OPIS I ANALIZA WYNIKÓW BADANIA

I Konkurencyjna gospodarka

Cel operacyjny 1.1 Wzmacnianie potencjału turystycznego

Teren powiatu charakteryzuje się wysokim potencjałem turystycznym. Atrakcyjne walory przyrodnicze, takie jak liczne jeziora i rozległe lasy, w połączeniu z dobrym stanem środowiska naturalnego, stwarzają dogodne warunki do rozwoju turystyki wypoczynkowej, zwłaszcza wakacyjnej i weekendowej.

Do ważnych decyzji wzmacniających potencjał turystyczny możemy wyróżnić:

Powiat Kościerski w 2022 r. :

- wykonał mapy do celów projektowych niezbędnych do opracowania dokumentacji projektowej na budowę ścieżki rowerowej przy drodze powiatowej nr 2415G od DW 221 do Nowego Barkoczyna,
- opracował dokumentację geologiczną dotyczącą przebiegu projektowanej ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze powiatowej nr 2415G,
- wykonał dokumentację projektowo-kosztorysowej budowy ścieżki rowerowej od DW 221 do mostu na rzece Wierzyca w Wielkim Klinczu przy drodze powiatowej 2201 G – część I,
- dokumentację projektowo-kosztorysowej budowy ścieżki pieszo-rowerowej na trasie Będomin - Nowy Barkoczyn,

W Gminie Kościerzyna w ramach projektu w 2022 roku ukończono budowę łącznie 2,576 km linii transportu rowerowego prowadzących do węzła integracyjnego, w tym:

- w maju 2022 roku Gmina Kościerzyna oddała do użytku drogę rowerową Kościerzyna – Sarnowy (niemal 2,1km, wartość: 1 505 231 zł);
- we wrześniu 2022 roku Gmina Kościerzyna oddała do użytku drogę rowerową Kościerzyna – Dobrogoszcz - Kościerska Huta (2 odcinki o długości ok. 0,476km, wartość: 656 731,80 zł).

Ponadto w 2022 roku po stronie Gminy Kościerzyna zakończono opracowywanie dokumentacji projektowej dla linii transportu rowerowego Kościerzyna - Dobrogoszcz (odcinek 3), a w 2023 roku rozpoczęto prace budowlane na tym odcinku. Aktualnie w ramach przedmiotowego projektu kontynuowane są także następujące prace rozpoczęte w 2022 roku: opracowywanie dokumentacji projektowej dla linii Kościerzyna – Skorzewo po stronie Gminy Kościerzyna oraz budowa tras rowerowych Kościerzyna – Skorzewo i Kościerzyna – Sarnowy po stronie Gminy Miejskiej Kościerzyna.

W Gminie Stara Kiszewa realizowano budowę przystani kajakowych i przenosek na rzece Wierzyca w ramach projektu „Kajakiem przez Pomorze” – zadanie w toku, - budowę dwóch ciągów pieszych z dopuszczeniem ruchu rowerowego przy DW 214 na odcinku Stara Kiszewa-Zamek Kiszewski i w Strudze.

Projekt realizowany w partnerstwie z gminami: Kościerzyna (gmina wiejska), Kościerzyna (miasto), Skarszewy. Inwestycja dofinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – działanie 8.4. Wsparcie atrakcyjności walorów dziedzictwa przyrodniczego. W wyniku realizacji projektu na rzece Wierzyca, na terenie 4 gmin powstaną przystanie i przenoski kajakowe z elementami małej architektury.

Na terenie Gminy Stara Kiszewa powstaną przystanie kajakowe w Bartoszymlesie i Dolnych Malikach, przenoski w Starym Bukowcu i Rudzie oraz przystań i przenoska w Zamku Kiszewskim. Przedsięwzięcie to wpłynie pozytywnie na ofertę turystyczną regionu oraz w dużym stopniu ułatwi i uprzyjemni kajakarzom spływy rzeką Wierzyca. Całkowity koszt realizacji projektu będący po stronie gminy Stara Kiszewa wynosi 901 055,40 PLN, a wydatki kwalifikowalne projektu wynoszą 871 331,22 zł.

Dofinansowanie z budżetu UE sięga kwoty 740 631,53 zł. Realizacja projektu przewidziana była na lata 2019-2021. W roku 2020 dokonano wyboru wykonawcy robót budowlanych w trybie zaprojektuj i wybuduj, który zgodnie z umową miał zakończyć prace do dnia 15 listopada 2021 r. Z uwagi na odstąpienie wykonawcy od umowy przed ukończeniem robót zamawiający zmuszony był do ogłoszenia nowego przetargu na dokończenie budowy.

W Gminie Dziemiany w 2022 r. realizowano zadanie, które obejmowało wykonanie I etapu ścieżki rekreacyjnej przy jeziorze Rzuno w Dziemianach poprzez wykonanie nawierzchni nieulepszanej z tłucznia kamiennego na odcinku około 1 km (dz. nr 229/2, 388/2, 767, 722, 168/4 obręb ew. Dziemiany).

W ramach Funduszu Sołectkiego przy pomniku Kapitana Alojzego Bruskiego w Piechowicach wykonana została wiata rekreacyjna jako uzupełnienie istniejącej w tym miejscu infrastruktury.

Została też realizowana modernizacja placu zabaw przy amfiteatrze w Dziemianach na kwotę 121 204,20 zł.

Ponadto przygotowana została dokumentacja przetargowa dla zadań z zakresu budowy i modernizacji infrastruktury drogowej, tj.:

- dokumentacja techniczna budowy ciągu pieszo-rowerowego Dziemiany – Trzebuń o wartości 43 050,00 zł.

Gmina Miejska Kościerzyna w 2022 roku realizowała projekt pn. Budowa linii transportu rowerowego na terenie Gminy Miejskiej Kościerzyna. Inwestycja dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa 9 Mobilność Działanie 9.1. Transport miejski Poddziałanie 9.1.2. Transport miejski

Gmina Kasin pozyskała środki zewnętrzne na wykonanie placu zabaw w Przytarni-program aktywne sołectwo – 10 000,00 zł, na zadanie: Modernizacja szlaków turystycznych w ramach aktywnego spędzania czasu w Wielu – 50 000,00 zł. oraz Zagospodarowanie rekreacyjne nad kanałem w Bąku - refundacja akcji promocyjnej – 41 860,14 zł.

W Gminie Nowa Karczma zrealizowano zadanie pn. Teren rekreacyjny przy istniejącym boisku w miejscowości Szatary. W ramach zadania zamontowano urządzenia placu zabaw (huśtawka ważka, karuzela tarczowa, podwójna huśtawka wahadło, huśtawka "Bocianie gniazdo", zestaw zabawowy, bujak sprężynowy). Teren rekreacyjny został wyposażony w kosze na śmieci i ławki. Ponadto wykonano budowę schodów z kostki betonowej. Całość terenu została ogrodzona systemem panelowym, co dodatkowo wpływa na bezpieczeństwo użytkowników. Tak zagospodarowana przestrzeń zapewnia najmłodszym mieszkańcom możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu oraz wpływa na poprawę estetyki obszaru przestrzeni publicznej. Całkowita wartość zadania to kwota 114 000,00 zł. Na powyższe zadanie Gmina Nowa Karczma pozyskała dofinansowanie w kwocie 35 000,00 zł w ramach naboru LGD Stołem - 1.2.1 Tworzenie i modernizacja miejsc przeznaczonych do aktywnych form spędzania czasu w ramach działania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014-2020.

Kolejnym zadaniem, które gmina zrealizowała, było urządzenie terenu rekreacyjnego z kortem do tenisa ziemnego w miejscowości Grabowska Huta. Utworzono ogrodzony teren rekreacyjny wraz z kortem do tenisa ziemnego w miejscowości Grabowska Huta. Inwestycja ta umożliwiła aktywne spędzanie wolnego czasu oraz przyczynia się do wzrostu aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Jako wkład pracy własnej mieszkańcy sołectwa Grabowska Huta przygotowali nawierzchnię kortu tenisowego oraz dokonali nasadzenia zakupionych 10 szt. drzew. Całkowita wartość inwestycji to kwota 50 148,80 zł, natomiast otrzymane dofinansowanie w ramach „Aktywnego Sołectwa Pomorskiego” to kwota 10 000,00 zł.

W Gminie Lipusz zrealizowano zadanie pn. Budowa publicznie dostępnego samorządowego parku rekreacyjnego – etap II, na ten cel wydatkowano kwotę 287 386,85 zł. Ponadto realizowano projekt Pomorskie Szlaki Kajakowe – Górna Wda, wydatkowano kwotę 41 157,16 zł. W ramach programu „Aktywne Sołectwo Pomorskie” urządzono miejsce spotkań mieszkańców oraz doposażono plac zabaw, na ten cel wydatkowano 21 233,58 zł.

W dniu 22.12.2022 r. Powiat Kościerski otrzymał dofinansowanie na projekt pn. „Budowa małej architektury - miejsce postojowe przy szlaku rowerowym w Lubaniu na działce 269/2 obręb Lubań”. Powiat podpisał z Województwem Pomorskim umowę na budowę infrastruktury rowerowej w miejscowości Lubań. Zakres rzeczowy projektu obejmował budowę zespołu wiat i obiektów małej architektury o przeznaczeniu turystycznym, zlokalizowanych przy ścieżce rowerowej w miejscowości Lubań, Gmina Nowa Karczma. W skład zespołu weszła wiata wypoczynkowa ze stołami i ławkami, brama główna z funkcją stojaka na rowery, wiata mała z funkcją serwisu rowerowego oraz witacz. Całość została posadowiona na kostce brukowej. Powiat Kościerski aplikował o środki na to zadanie do Lokalnej Grupy Rybackiej Moreńka w ramach priorytetu 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”, zawartego w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze” (PO RiM) na lata 2014-2020 w zakresie działania: realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność. Na zadanie Powiat otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w kwocie 202, 4 tys. zł oraz z Gminy Nowa Karczma w kwocie 96,4 tys. zł.

W roku 2022 zakończono realizację zadania pn. Budowa hali sportowej z łącznikiem i remontem istniejącej Sali przy Powiatowym Zespole Szkół nr 2 w Kościerzynie wraz z parkingiem” w ramach dofinansowania ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki „Sportowa Polska - Programu Rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej edycja 2019” oraz pożyczki rewitalizacyjnej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz kredytu uzupełniającego udzielonego przez Bank Spółdzielczy w Kościerzynie. W dniu 5 stycznia 2022 roku otrzymano decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kościerzynie zezwalającą na użytkowanie budynku hali sportowej „Budowlanka” z łącznikiem i remontem istniejącej Sali przy PZS nr 2 w Kościerzynie. 25 stycznia 2022 r. odbyła się uroczystość otwarcia hali sportowej z łącznikiem i remontem istniejącej sali przy Powiatowym Zespole Szkół nr 2 w Kościerzynie wraz z parkingiem.

Cel operacyjny 1.2 Podniesienie atrakcyjności oferty inwestycyjnej

W ramach celu operacyjnego na terenie Miasta Kościerzyny funkcjonuje Kościerska Strefa Aktywności Gospodarczej obejmująca część obszaru zlokalizowanego we wschodniej części miasta pomiędzy ulicami Przemysłowa – Drogowców i Budowlanych oraz granicą miasta z Gminą Kościerzyna, ujętego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako tereny przemysłowo – składowe, tzw. Trójkąt Przemysłowy.

Cel operacyjny 1.3 Rozwój przedsiębiorczości lokalnej i wzrost poziomu innowacyjności przedsiębiorstw (w tym gospodarstw rolnych)

Powiat Kościerski kładzie duży nacisk na rozwój przedsiębiorczości już od wielu lat. Uczniowie szkół ponadpodstawowych uczestniczą w zajęciach „Biznes

i zarządzanie”, które kształtują postawy przedsiębiorcze i przygotowują do aktywnego udziału w życiu gospodarczym.

Powiat Kościerski realizował projekt pt.: „Własna firma w Sercu Kaszub” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO WP na lata 2014-2020 (Oś priorytetowa 5 Zatrudnienie, Działanie 5.7. Nowe mikroprzedsiębiorstwa). Projekt realizowany w partnerstwie z Lokalną Grupą Działania Stołem (LGD). Realizacja projektu: 2020-06-01 – 2023-06-30. Budżet projektu 2 086 716,00 zł., z tego kwota dofinansowania 1 984 074,40 zł. Kwota otrzymanej zaliczki 1 984 074,40 zł. Łączna kwota rozliczonych środków wynosi 1 964 351,04 zł.

W 2022 roku zrealizowano wydatki na kwotę kwalifikowalną w wysokości 572 320,93 zł., w tym dofinansowanie na kwotę 540 317,81 zł. Cel projektu: Wsparcie 46 nowoutworzonych mikroprzedsiębiorstw i zapewnienie im dzięki pomocy finansowej i szkoleniowej zwiększonej trwałości miejsc pracy. Dodatkowo nowe firmy utworzą co najmniej 10 dodatkowych miejsc pracy.

Beneficjenci Projektu:

Projekt skierowany jest do 60 osób (w tym co najmniej 18 kobiet), które chcą założyć działalność gospodarczą ze wsparciem finansowym i szkoleniowym, mają ≥ 30 lat i są mieszkańcami gmin wiejskich Powiatu Kościerskiego, z następujących grup docelowych: niepełnosprawnością, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby powyżej 50 r.ż.; mężczyźni pozostający bez pracy w wieku 30-49 lat; osoby pracujące – ubogie pracujące oraz osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych oraz osoby pracujące w ramach umów cywilnoprawnych, których miesięczne zarobki nie przekraczają 120 % wysokości minimalnego wynagrodzenia, w odniesieniu do miesiąca poprzedzającego dzień przystąpienia do projektu.

W 2022 roku zrealizowano następujące zadania:

- przeprowadzono IV turę rekrutacji do projektu w ramach której wpłynęło 17 formularzy rekrutacyjnych,
- indywidualne doradztwo zawodowe - indywidualne spotkania z kandydatami do udziału w projekcie oraz przeprowadzenie testu uzdolnień przedsiębiorczych mających na celu diagnozę predyspozycji do prowadzenia działalności gospodarczej,
- zorganizowano spotkanie informacyjne dla 15 uczestników projektu wyłonionych w drodze rekrutacji,
- przygotowano i przeprowadzono konkurs zamknięty o przyznanie wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej na podstawie którego zakwalifikowano 11 osób do otrzymania wsparcia na rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- zawarto umowy z 11 uczestnikami o udzielenie wsparcia finansowego w postaci dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej na łączną kwotę 253 550,00 zł. (11 dotacji x 23 050 zł.),
- zawarto umowy z 11 uczestnikami Projektu o udzielenie wsparcia pomostowego na pokrycie bieżących kosztów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej na łączną kwotę 89 100,00 zł. (11 osób x 1350 zł x 6 m-cy),

- zorganizowano szkolenie „ABC przedsiębiorczości” w wymiarze 60 godzin, w którym wzięło udział 6 uczestników
- powstało 16 miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- przeprowadzono 22 kontrole, których przedmiotem było ustalenie rzeczywistego prowadzenia dotowanej działalności gospodarczej,
- przeprowadzono 24 kontrole w zakresie rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej przez 12 miesięcy oraz rozliczenia wsparcia finansowego na podjęcie działalności gospodarczej i wydatkowania wsparcia pomostowego zgodnie z umową.

W roku 2022 rozwój przedsiębiorczości był realizowany przez Powiat Kościerski za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poprzez udzielanie dotacji osobom bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej. Łączna kwota udzielonych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej osób bezrobotnych wyniosła 2 582 000,00 zł, co pozwoliło udzielić 115 dotacji pochodzących z następujących źródeł finansowania: z Algorytmu Funduszu Pracy (43 dotacje w kwocie 968 000,00 zł), z Programu Regionalnego "Praca Dla Pomorza" (2 dotacje w kwocie 43 000,00 zł), z Programu Aktywizacji Zawodowej w regionie wysokiego bezrobocia (4 dotacje w kwocie 92 000,00 zł), z Programu Aktywizacji osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kościerskim (IV) (47 dotacji w kwocie 1 057 000,00 zł), z Programu Aktywizacji Bezrobotnych powyżej 30 r. ż. z terenu powiatu kościerskiego (IV) - 19 dotacji w kwocie 422 000,00 zł.

W roku 2022 wśród osób, które otrzymały dofinansowanie większość stanowili mężczyźni. Mężczyznom łącznie przyznano 65 natomiast kobietom 50 dotacje. W porównaniu do roku 2021 (udzielono łącznie 79 dotacji 31 kobietom i 48 mężczyznom) liczba udzielonych dofinansowań znacząco wzrosła łącznie o 36 dotacji (17 mężczyzn i 19 kobiet).

Rozkład udzielonego wsparcia dla mieszkańców poszczególnych gmin w powiecie przedstawia poniższa tabela.

Liczba dotacji obiorców wg. miejsca zamieszkania

Gmina	Liczba dotacji
Miasto Kościerzyna	43
Gmina Kościerzyna	28
Lipusz	10
Dziemiany	5
Nowa Karczma	14
Stara Kiszewa	4
Liniewo	3
Karsin	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Raporcie o stanie Powiatu Kościerskiego za rok 2022, sprawozdania z działalności PUP za rok 2022 (załącznik nr 1) oraz uzyskanych z PUP Kościerzyna.

Ponadto w 2022 r. PUP udzielił refundacji kosztów doposażenia na utworzenie 115 miejsc pracy na kwotę 1 834.900,00 zł.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z przeliczeniem na 1000 mieszkańców

Gmina	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg GUS			liczba mieszkańców gminy na dzień 31 grudnia danego roku			liczbę podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców		
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Miasto Kościerzyna	2726	2810	2884	23746	23524	23406	114,8	119,5	123,2
Dziemiany	335	348	356	4465	4455	4433	75,0	78,1	80,3
Karsin	486	514	526	6178	6144	6129	78,7	83,7	85,8
Kościerzyna	1481	1560	1635	15934	16016	16024	92,9	97,4	102
Liniewo	379	395	398	4462	4476	4506	84,9	88,8	88,3
Lipusz	333	345	356	3741	3736	3775	89,0	92,3	94,3
Nowa Karczma	578	611	647	7087	7139	7186	81,6	85,6	90,0
Stara Kiszewa	516	537	557	6748	6766	6768	76,5	79,4	82,3
Powiat kościerski	6834	7120	7359	72361	72256	72227	94,4	98,5	101,9
Woj. pomorskie	318518	331929	344569	2358256	2358726	2358307	135,1	140,7	146,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z gmin oraz GUS.

Z przedstawionych wartości można stwierdzić, że we wszystkich gminach powiatu kościerskiego obserwuje się systematyczny wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2020–2022. Dotyczy to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wskaźnika przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców. Najwyższą liczbę firm notuje Gmina i Miasto Kościerzyna.

W niektórych gminach liczba mieszkańców nieco spada (np. Miasto Kościerzyna, Dziemiany, Karsin), ale liczba firm mimo to rośnie. Wzrost mieszkańców można zaobserwować w Gminie Liniewo i Lipuszu.

W 2022 r. powiat: 101,9 firm na 1000 mieszkańców, Województwo Pomorskie: 146,1 firm na 1000 mieszkańców. Wynika z tego, że poziom przedsiębiorczości w Powiecie Kościerskim jest wyraźnie niższy niż średnia dla całego województwa, mimo zauważalnej poprawy w ciągu trzech lat.

W 2022 roku w Gminie Miejskiej Kościerzyna reintegracja zawodowa prowadzona była w ramach warsztatów zawodowych wewnętrznych i zewnętrznych. Warsztat wewnątrz utworzony jest w Centrum Integracji Społecznej w Kościerzynie. Instrukctorem reintegracji zawodowej (warsztatu) jest pracownik CIS. W trakcie uczestnictwa w Centrum osoby biorą udział w warsztacie wewnętrznym lub zewnętrznym, a następnie w celu dalszej reintegracji zawodowej na praktykach u pracodawców.

Warsztat zewnętrzny natomiast to warsztat zorganizowany u pracodawcy na podstawie Porozumienia na realizację reintegracji zawodowej. Instruktorem warsztatu zewnętrznego jest pracodawca lub wskazany przez niego pracownik.

W 2022 roku reintegracja zawodowa realizowana była w warsztatach: ogrodniczo-porządkowym oraz krawiecko-rękodzielniczym.

Uczestnicy współpracowali z pracownikiem socjalnym Centrum oraz doradcą zawodowym w zakresie m.in. przygotowania CV, wspólnych wizyt u pracodawców, organizacji rozmów z pracodawcami, informowanie o ofertach pracy.

Cel operacyjny 1.4 Zapewnienie wysokiego poziomu wsparcia dla przedsiębiorstw (w tym gospodarstw rolnych) i wzrost poziomu kooperacji

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) to fundusz celowy, który tworzony jest corocznie z wydzielonej części ze składek pracodawców, odprowadzanych na Fundusz Pracy. Działa już od 2014 roku. Otwiera przed pracodawcami nowe możliwości kształtowania rynku pracy, dając możliwość dofinansowania działań takich jak:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego,
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Pieniądze publiczne przeznaczone na ww. działania są więc ogólnodostępne dla przedsiębiorstw prywatnych, fundacji i organów sektora publicznego, a dzięki temu firmy mogą skorzystać z dofinansowania i zoptymalizować swoje nakłady na rozwój pracowników.

Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie w 2022 r. posiadał do rozdysponowania podstawowe środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości: 324 081,00 zł, które w całości wydatkowano na:

- kursy – 321 041,00 zł,
- studia podyplomowe – 3 040,00 zł.

Urząd podpisał z lokalnymi pracodawcami łącznie 51 umów dotyczących dofinansowania z KFS. Wskazać należy, że większość podpisanych umów dotyczyło kursów, a jedną zawarto na dofinansowanie studiów podyplomowych.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie w 2022 r. pozyskał dodatkowe środki z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego w kwocie 86 780,00 zł. Kwota ta, została wydatkowana w 100% na:

- kursy – 76 780,00 zł,
- studia podyplomowe – 10 000,00 zł.

W roku 2022 r. w ramach środków rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego podpisano 15 umów, w tym jedna dotyczyła studiów podyplomowych natomiast pozostałe kursów. Ogółem z dofinansowania kształcenia skorzystało 220 osób, w tym 23 pracodawców i 197 pracowników.

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19 (Dz. U. poz. 371 ze zm.) zobowiązywały w 2022 r. powiaty - powiatowe urzędy pracy do realizacji 1 instrumentu wsparcia przedsiębiorców w ramach tzw. Tarczy branżowej.

Instrumentem tym była dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla mikro i małych przedsiębiorców, którzy na dzień 31 marca 2021 r. prowadzili działalność gospodarczą oznaczoną wg PKD 2007, jako rodzaj przeważającej działalności kodami:

- 1) 56.30.Z – przygotowywanie i podawanie napojów,
- 2) 93.29.A – działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni,
- 3) 93.29.Z – pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna,

i których przychód z tej działalności uzyskany w grudniu 2021 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w analogicznym miesiącu roku poprzedniego, lub w lutym 2020 r., lub we wrześniu 2020 r., lub w listopadzie 2021 r.

Zadaniem tego instrumentu było amortyzowanie i zmniejszenie negatywnego wpływu pandemii koronawirusa na gospodarkę, w tym utrzymanie funkcjonowania działalności gospodarczych.

W 2022 r. o udzielanie ww. dotacji do 5 tys. zł wystąpiło 2 przedsiębiorców. Obydwa wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Na realizację dotacji wydatkowano łącznie 10,0 tys. zł.

W związku z realizacją instrumentu dofinansowania COVID-19 Minister ds. pracy przyznał na rzecz Powiatu dodatkowe środki Funduszu Pracy w wysokości 750 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów obsługi tych instrumentów. Z powyższego limitu w 2022 r. wydatkowano kwotę 50,00 zł.

Cel operacyjny 1.5 Spójna promocja turystyczna i gospodarcza

Lokalna Organizacja Turystyczna LOT „Serce Kaszub” jest administratorem strony internetowej www.lot-sercekaszub.pl, na której promuje atrakcje i kulturę Kaszub wykorzystując serwisy społecznościowe w działaniach promocyjnych.

LOT „Serce Kaszub” w 2022 r.

- opracowanie nowych map ze szlakami i aktualizacja mapy z atrakcjami turystycznymi współpraca z LGD Stolem mapa szlaków: nordic walking, rowerowych, kajakowych aktualizacja i dodruk mapy z atrakcjami turystycznymi Powiatu Kościerskiego w trzech wersjach językowych: polskim, angielskim i niemieckim;

- aktualizacja i dodruk broszury "Wycieczki Jednodniowe";
- przewodnik kulinarny "Rozsmakuj się w Sercu Kaszub" nowe wydanie 2000 sztuk promocja turystyki kulinarnej. Dofinansowanie w wysokości 5 000 zł z PROT w ramach konkursu wydawniczego.

Wydarzenia:

- Kaszubskie Festiwale „Kaszëbskô Rozegracjô”. Dofinansowanie w wysokości 20 000 zł w ramach programu Narodowego Centrum Kultury - EtnoPolska. Edycja 2022 wzbudzenie zainteresowania twórczością kaszubską ukazanie walorów kulturowych regionu wzrost popularyzacji języka kaszubskiego podniesienie atrakcyjności regionu Kaszub i przyciągnięcie turystów. Ideą zrealizowanych wydarzeń było m.in: Kościerzyna 25.06.2022, Półwysep Lipa 13.08.2022, Głodowo 27.08.2022, Lipusz 29.08.2022. W programie były m.in. występy kaszubskich zespołów, warsztaty rękodzielnicze, kaszubski taniec, stoiska z regionalnymi produktami. W ramach projektu stworzono teledysk skomponowany z czterech imprez "Kaszëbskô rozegracjô". Materiał video promuje dziedzictwo kultury mieszkańców Powiatu Kościerskiego. Ponadto, stanowił okazję nie tylko do tego, aby Serce Kaszub odkryli turyści, ale również mieszkańcy na nowo z podziwem i dumą spojrzeli na dobrze znane sobie miejsca i przejawy rodzimej kultury;
- Rajd Rowerowy i Piknik Rodzinny "Szlakiem Józefa Wybickiego" - 23.07.2022 r. udział wzięło ponad 80 uczestników zwiedzanie Muzeum Hymnu Narodowego, krzewienie wiedzy o życiu i twórczości Józefa Wybickiego, konkursy z nagrodami, patriotyczne quizy, warsztaty rękodzielnicze, nauka gry na instrumentach ludowych i śpiewanie kaszubskich nut. Dofinansowanie w wysokości 4 000 zł z Powiatu Kościerskiego.
- VII Rodzinny Rajd Rowerowy w Sercu Kaszub (20.08.2022 r.) - rekordowa liczba uczestników (120 uczestników), partnerem był GOKiT w Starej Kiszewie wyznaczone szlaki wiodły przez malownicze tereny Gminy Stara Kiszewa. Dofinansowanie w wysokości 2 500 zł z Powiatu Kościerskiego. Doskonała atrakcja nie tylko dla aktywnych rodzin, ale także dla każdego pasjonata turystyki rowerowej;
- Wspólne Sianie Kwietnej Łąki w Loryńcu 10 czerwca 2022 roku. Akcja wspólnego siania kwietnej łąki przyciągnęła wielu miłośników przyrody. Do siania włączyli się uczniowie z ZS w Wąglikowicach, Sołectwo Loryniec, Koło Gospodyń Wiejskich Loryniec, mieszkańcy oraz turyści. Tego dnia wszyscy przybyli mieli okazję usłyszeć kilka słów o zaletach kwietnej łąki i okolicznej przyrodzie. Po wspólnym zasianiu i ogrodzeniu kwietnej łąki, uczestnicy biesiadowali przy kaszubskim kuchu. Nie zabrakło upominków, dyplomów i podziękowań dla zaangażowanych.

Partnerstwo w wydarzeniach organizowanych na terenie Powiatu Kościerskiego:

- Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy,
- V Rajd Kaszubskich Drzymalitów w Skorzewie,
- Festiwal Żurawiny,
- V Edycja Kaszubskiej Kartki z Życzeniami Na Boże Narodzenie,
- Turniej Szachowy o Puchar Sołtysa w Nowym Klinczu,

- Hobby Horse Zagroda Podkówka,
- "Rozwój Pomorskiej Turystyki Konnej",
- Pomorskie Forum Turystyczne - konsultacje z Wiceministrem Sportu i Turystyki Andrzejem Gut-Mostowym i Prezesem Polskiej Organizacji Turystycznej Rafałem Szmytkie ws. wprowadzenia opłaty turystycznej, konsultacje ws. "Najlepszej Prezentacji Powiatu" podczas Pomorskiego Święta Plonów-Dożynek Województwa Pomorskiego.

Wyjazdy promocyjne - stoisko promujące walory turystyczne regionu i Członków LOT "Serce Kaszub" podczas: "Chojnice dla Ziemi". Festyn przyrodniczo-ekologiczny w Chojnicach, Pomorskie Agro Targi w Lubaniu, XXII Targi Książki Kaszubskiej i Pomorskiej w Kościerzynie, Jarmark Wdzydzki, VII Piknik nad Jeziorem w Strudze, V Forum Organizacji Pozarządowych. Kładąc nacisk na promocję zapraszano twórców ludowych, dzięki czemu wspólne stoisko było jeszcze bardziej atrakcyjne i turyści chętniej zatrzymywali się na dłużej.

Obecność w licznych konferencjach, konsultacjach, szkoleniach i imprezach turystycznych m.in.: działania online, działania w mediach społecznościowych (facebook, instagram) i strona internetowa. Łączna liczba kliknięć z pozycjonowania Google: 31 300 kliknięć. Łączna liczba wyświetleń: 1,4 ml wyświetleń, Kalendarz imprez Powiatu Kościerskiego.

Inne działania:

- bloger - Bartek w Podróży - bloger od kilku lat podróżuje po Polsce i świecie szukając miejsc, które może potem przedstawić na blogu, Facebooku i Instagramie. Jego specjalność to praktyczne treści, które ułatwiają samodzielne planowanie podróży co miesiąc ma ponad 100 000 czytelników, którzy trafiają na bloga po Jego podróżnicze poradniki, 16 000 obserwujących na Facebook'u bloga "Bartekwpodróży" doceniła Polska Organizacja Turystyczna, przyznając mu tytuł wicemistrza w 3. Turystycznych Mistrzostwach Blogerów. Bloger otrzymał nagrodę Influencers Live Award, prowadzi prelekcje nt. swoich podróży w instytucjach kultury czy pubach. Pojawiał się w radio i telewizji. Bloger, dzięki współpracy z LOT "Serce Kaszub", miał okazję zobaczyć najciekawsze atrakcje turystyczne i poznać kaszubską kulturę. Pobyt w malowniczych zakątkach Serca Kaszub opisał na swojej stronie internetowej, przesłał newsletter do całej bazy czytelników bloga, umieścił film na You Tube i Facebook'u oraz umieszczał relacje z wizyty w swoich mediach społecznościowych.
- blogerzy – Raczeytrampki - blogerzy dzięki współpracy z LOT "Serce Kaszub" mieli okazję zobaczyć najciekawsze atrakcje turystyczne i poznać kaszubską kulturę. Nasi goście stworzyli artykuł na swojej stronie internetowej zachęcający do przyjazdu i stworzyli kilka relacji z wyprawy w swoich mediach społecznościowych. Blogerzy opracowują książkę z rekomendowanymi miejscami na podróżowanie kamperem.
- Powiat Kościerski - atrakcyjna destynacja w niedalekiej odległości od Trójmiasta w przewodniku „Gdańsk, Gdynia Sopot In Your Pocket”. Przewodnik w języku angielskim w wersji drukowanej został rozdystrybuowany

do prestiżowych hoteli w Trójmieście m.in. Hotelu Hilton, Focus, Mercure Stare Miasto, Radisson BLU, Sheraton Sopot, Sofitel Grand Sopot, Sopot Marriot Spa czy Ibis Stare Miasto, Informacji Turystycznych na terenie Trójmiasta, na promy Stena Lines. W artykule drukowanym znajdują się kod QR odsyłający do obszernego wpisu online. Czytelnicy w wersji internetowej mogli skorzystać z odnośnika przekierowującego do kalendarza imprez, rekomendowanych obiektów noclegowych i gastronomicznych przez LOT Serce Kaszub.

Dodatkowo potencjał turystyczny Powiatu Kościerskiego był promowany w artykule tematycznym na stronie poland.inyourpocket.com wraz z promocją poprzez:

- pop-upy na stronie www.inyourpocket.com/poland,
- post na FacebookGdańsk, In Your Pocket lub/i Poland In Your Pocket,
- regularny wpis w Newsletter Poland In Your Pocket,
- wyróżnienie w sekcji Explore Poland na stronie,
- www.inyourpocket.com/polan przez okres 3 miesięcy,
- zdjęcie artykułu promującego Serce Kaszub otworzyło sekcję w Newsletter Poland In Your Pocket
- promowany post na facebook'u Poland In Your Pocket z przekierowaniem do strony internetowej LOT Serce Kaszub,
- wpis w Newsletter globalny In Your Pocket z przekierowaniem do artykułu.

Korzystający z noclegów na 1000 ludności

	Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie (stan na 31.12.2020) Udzielone noclegi na 1000 ludności	Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie (stan na 31.12.2021) Udzielone noclegi na 1000 ludności	Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie (stan na 31.12.2022) Udzielone noclegi na 1000 ludności
woj. pomorskie	2 841 460	3 388 520	4 251 180
Powiat Kościerski	3 607 910	4 281 330	4 649 650

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

W Województwie Pomorskim można zauważyć znaczący poziom ruchu turystycznego, który w latach 2020–2022 bardzo wzrósł (z 2 841 460 do 4 251 180 udzielonych noclegów na 1000 mieszkańców). Wskazuje to na umacnianie się regionu jako atrakcyjnej destynacji turystycznej.

Powiat Kościerski wykazuje większą zmienność w liczbie udzielonych noclegów niż województwo.

W 2022 roku osiągnął bardzo wysoką wartość – 4.649.650, przewyższając wyraźnie średnią wojewódzką. Powiat Kościerski pozostaje konkurencyjny na tle całego województwa.

W 2022 r. ogromnym wsparciem Powiatu w promocji Kościerskiego Obszaru Funkcjonalnego jest Kaszubskie Stowarzyszenie Agroturystyczne „Kościerska Chata”. Stowarzyszenie ściśle współpracuje z Polską Organizacją Turystyczną. Realizowany przez Stowarzyszenie Festiwal Żurawiny corocznie przyciąga do Dobrogościa licznych mieszkańców Powiatu jak i przybywających turystów, a występy telewizyjne p. Haliny Rogińskiej rozstawiają przede wszystkim kulinarnie Kaszuby.

Cel operacyjny 1.6 Rewitalizacja przestrzenna i społeczna

Rok 2022 był kolejnym rokiem realizacji największych inwestycji w mieście Kościerzyna zwiększających atrakcyjność i jakość życia mieszkańców. W projekcie „Rewitalizacja Osiedla 1000-lecia – Kartuska – szansą rozwoju Kościerzyny”, zakończono największy i najbardziej uciążliwy dla mieszkańców zakres tej inwestycji – budowę i modernizację dróg, ciągów pieszych i infrastruktury towarzyszącej. Kolejną inwestycją również kontynuowaną w 2022 roku był projekt pn. „Budowa węzła integracyjnego w Kościerzynie połączona z rewitalizacją i adaptacją dworca kolejowego oraz utworzeniem komunikacji zbiorowej w Powiecie Kościerskim”.

PRIORYTET II: Dostępność transportowa i środowisko

Cel operacyjny 2.1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej

Kilometraż dróg gminnych w roku 2022 z podziałem na rodzaj nawierzchni [km]

Jednostka administracyjna	Ogółem	Nawierzchnia twarda	Nawierzchnia twarda ulepszona	Nawierzchnia gruntowa
Miasto Kościerzyna*	89,6	69,3	66,3	20,3
Dziemiany	142,0	71,6	27,5	70,4
Karsin	154,0	26,1	25,1	127,9
Kościerzyna	184,5	147,1	126,4	37,4
Liniewo	63,4	30,4	18,8	3,0
Lipusz	70,5	70,5	19,5	0,0
Nowa Karczma	108,9	89,4	20,5	19,5
Stara Kiszewa	356,8	35,2	31,5	321,6
W województwie pomorskim	12946,8	7205,2	5973,1	5741,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na podstawie danych GUS dotyczących kilometrażu dróg gminnych w 2022 roku można wskazać kilka wyraźnych tendencji i różnic między jednostkami:

Komentarz do danych:

- Łączna długość dróg gminnych jest bardzo zróżnicowana – od stosunkowo niewielkiej w gminie Liniewo (63,4 km) do bardzo dużej w Starej Kiszewie

(356,8 km). Oznacza to różnice w powierzchni gmin, ich strukturze osadniczej i stopniu rozproszenia zabudowy.

- W miastach (np. Kościerzyna) oraz bardziej rozwiniętych gminach (np. gmina Kościerzyna, Lipusz) dominuje nawierzchnia twarda, co wskazuje na wyższy poziom infrastruktury drogowej.
- Szczególnie wysoki udział nawierzchni ulepszonej występuje w mieście Kościerzyna (66,3 km z 89,6 km ogółem), co potwierdza miejski charakter i lepsze standardy dróg.
- Z kolei w gminach takich jak Stara Kiszewa czy Karsin znaczną część stanowią drogi gruntowe (odpowiednio aż 321,6 km i 127,9 km), co świadczy o słabszym rozwoju infrastruktury drogowej i bardziej wiejskim charakterze tych obszarów.
- W skali Województwa Pomorskiego długość dróg o nawierzchni twardej (7205,2 km) jest wyższa niż gruntowych (5741,6 km), co pokazuje ogólną przewagę dróg utwardzonych, choć udział gruntowych nadal jest istotny.

Jednostka administracyjna	Drogi powiatowe (stan na 31.12.2021)				Drogi powiatowe (stan na 31.12.2022)			
	Ogółem	Nawierzchnia twarda	Nawierzchnia gruntowa ulepszona	Nawierzchnia gruntowa nieulepszona	Ogółem	Nawierzchnia twarda	Nawierzchnia gruntowa ulepszona	Nawierzchnia gruntowa nieulepszona
Powiat Kościerski	237,182	209,187	20,085	7,910	237,182	217,727	12,155	7,3

Dane: Opracowane przez Zarząd Dróg Powiatowych w Kościerzynie

Z informacji uzyskanych z Zarządu Dróg Powiatowych w przedstawionych danych można zauważyć wyraźne zmiany w strukturze nawierzchni dróg powiatowych w Powiecie Kościerskim między końcem 2021 r. a końcem 2022 r.

Nastąpiła istotna poprawa jakości dróg, ponieważ zwiększył się udział nawierzchni twardych. Spadek długości dróg gruntowych (zarówno ulepszonych, jak i nieulepszonych) wskazuje na ich modernizację do standardu nawierzchni twardej.

Projekty drogowe na które pozyskano środki w roku 2022:

- Budowa i przebudowa dróg nr 1931G, 1932G, 2402G na terenie Powiatu Kościerskiego – 14 325 000,00 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2411G od Liniewa do Starych Polaszek - 3 787 775,00 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2415G od DW 221 w miejscowości Będomin do Starego Barkoczyna – 5 090 952,00 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2404G na odcinku od granicy gminy Karsin do miejscowości Wdzydze Tucholskie – 3 513 674,00 zł.
- Przebudowa nr 2402G w miejscowości Loryniec – 1 019 124,00 zł.
- Budowa bezpiecznego przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 1934G w Lipuszu - 230 260,00 zł.
- Budowa bezpiecznego przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 2417G w miejscowości Głodowo wraz z chodnikiem” – część II - 120 512,00 zł.

- Budowa bezpiecznego przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 2404G w miejscowości Nowa Kiszewa wraz z chodnikiem - 321 488,87 zł.
- Budowa bezpiecznego przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 2201G w miejscowości Puc wraz z chodnikiem - 323 747,19 zł.
- Budowa bezpiecznego przejścia dla pieszych przy Zespole Kształcenia i Wychowania im. Jana Pawła II w Starej Kiszewie - 177 939,00 zł
- Budowa i przebudowa chodników w miejscowości Wielki Podleś przy drodze powiatowej nr 2413G - 132 150,46 zł.
- Budowa chodnika w miejscowości Wysin przy drodze powiatowej nr 2417G - 187 337,00 zł.
- Budowa bezpiecznego przejścia dla pieszych na drodze powiatowej nr 2417G w miejscowości Głodowo wraz z chodnikiem” – część I -122 209,04 zł.

W 2022 r. na drogi publiczne gminne Miasto Kościerzyna wydatkowało 3 142 369,87 zł. Wśród tych wydatków znalazły się:

Realizacja planu zadań inwestycyjnych i majątkowych w roku 2022	Wykonanie 2022
Drogi publiczne gminne :	3 142 369,87
Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych:	1 331 554,45
Przebudowa dróg gminnych ul. Świerkowej i Jodłowej	670 573,00
Dokumentacja projektowa przebudowy ul. Kościuszki	17 466,00
Dokumentacja projektowa przebudowy ul. Kopernika	91 389,00
Budowa ul. Mała Kolejowa	402 126,45
Budowa ul. Paderewskiego	150 000,00
Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	1 810 815,42
Budowa ul. Paderewskiego	1 810 815,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Miasta Kościerzyna za 2022 r.

W Gminie Kościerzyna wśród inwestycji drogowych sfinansowanych w 2022 r. znalazły się:

- Modernizacja drogi śródpolnej Kościerzyna Wybudowanie – 388 787,60 zł.
- Budowa bezpiecznego przejścia dla pieszych na drodze gminnej nr 187135G we Wdzydzach - 262 454,81 zł.
- Budowa drogi gminnej nr 187013G Łubiana – Grzybowo – 159 285,00 zł.
- Budowa drogi gminnej nr 187085G Niedamowo – Hamemberg – 63 591,00 zł.
- Przebudowa drogi gminnej nr 187009G Dobrogoszcz – Puc - 49 100,00 zł.
- Przebudowa ul. Stolema we Wdzydzach - 1 194 231,21 zł.
- Przebudowa ulicy Rzemieślniczej, Akacyjowej i Leśnej w Małym Klinczu - 543 863,18 zł.
- Rozbudowa drogi gminnej na odcinku Korne - Owśnice z RFIL (COVID-19) - 3 856 022,80 zł.

- Rozbudowa drogi gminnej w Kłobuczynie (w kierunku Piotrowa) - 634 520,13 zł.
- Rozbudowa ul. Rzemieśniczej w Wielkim Klinczu - 2 514 628,62 zł.

Gmina Dziemiany w roku 2022 wydatkowała środki na następujące inwestycje drogowe:

- Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych Kalisz - Tomaszewo na kwotę 333 523,44 zł.
- Modernizacja dróg gminnych na kwotę 99 999,00 zł.
- Modernizacja dróg gminnych - fundusz sołecki 44 000,00 zł.
- Przebudowa przejścia dla pieszych prowadzącego do budynków szkolnych przy ul. Wyzwolenia w Dziemianach wraz ze strefami oddziaływania (Przejście nr 1 i nr 2) na kwotę 842 105,97 zł.
- Przebudowa przejścia dla pieszych przy ul. Wyzwolenia w m. Dziemiany - pierwszego na wyjeździe z DW Korne - Chojnice wraz ze strefami oddziaływania (Przejście nr 3) na kwotę 438 155,08 zł.
- Kompleksowe rozwiązanie układu komunikacyjnego osiedla w miejscowości Dziemiany poprzez przebudowę ulic ks. Podlaszewskiego, kard. St. Wyszyńskiego i Robotniczej na kwotę 688 211,56 zł.

Gmina Nowa Karczma w 2022 r. w zakresie infrastruktury drogowej poniosła środki finansowe w kwocie 5 145 755,80 zł, do większych inwestycji można zaliczyć inwestycje:

- Modernizacja drogi śródpolnej w Liniewku Kościerskim. W ramach zadania wykonano nawierzchnię asfaltową o długości ok. 200 mb i szerokości 5,0 m oraz nawierzchnię z kruszywa naturalnego o długości ok. 310 mb i szerokości 5,0 m na dotychczasowej drodze gruntowej i częściowo brukowej. Na realizację zadania Gmina Nowa Karczma uzyskała dofinansowanie z budżetu Samorządu Województwa Pomorskiego w kwocie 135 785,00 zł, natomiast całkowita wartość robót budowlanych to kwota 484 373,51 zł.
- Budowa chodnika w Nowej Karczmie przy ul. Starogardzkiej. Gmina Nowa Karczma sfinansowała realizację inwestycji dotyczącej budowy chodnika przy ul. Starogardzkiej udzielając pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Samorządu Województwa Pomorskiego w kwocie 650 000,00 zł. Dzięki przekazanym środkom gminnym powstał chodnik na długości ok. 400 m, który zapewnia bezpieczeństwo pieszym. Został również wykonany kanał technologiczny dla sieci podziemnych, zjazdu i odprowadzenie wód deszczowych.

Gmina Stara Kiszewa wśród zrealizowanych zadań inwestycyjnych na drogi na szczególną uwagę zasługują:

- Przebudowa drogi gminnej (transportu rolnego) w Nowym Bukowcu.
- Przebudowa dróg gminnych wraz z budową ciągów pieszych (Polski Ład) w Wilczych Błotach, Olpuchu, Konarzynach, Nowych Polaszkach, Dolnych Malikach i Kobylu.
- Budowy i przebudowy dróg na terenie gminy (projekty do Polskiego Ładu i Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg).

W Gminie Lipusz w zakresie modernizacji i przebudowy dróg publicznych zrealizowano:

- Przebudowa drogi gminnej – ul. Partyzantów w miejscowości Lipusz (wydatki wykonane 345 541,53 zł).
- Przebudowa drogi gminnej - ul. Spacerowej w miejscowości Lipusz (wydatki wykonane 1 056 527,28 zł).
- Przebudowa drogi gminnej - ul. Dworcowej w miejscowości Lipusz (1 045 070,07 zł).

Gmina Liniewo poniosła wydatki w wysokości 173 005,32 złotych na następujące inwestycje drogowe, remonty dróg:

- ulica Polna w Liniewie (kierunek Milonki) wartość całkowita 53 332,76 zł (w tym wydatki poniesione w latach wcześniejszych),
- ulica Wiśniowa w Liniewie wartość całkowita 24 004,71 zł (w tym wydatki poniesione w latach wcześniejszych),
- ulica Jeziorna w Liniewie wartość całkowita 8 268,53 zł (w tym wydatki poniesione w latach wcześniejszych),
- Garczyn wartość całkowita 11 113,06 zł (w tym wydatki poniesione w latach wcześniejszych),
- Liniewo kierunek Bukowy Las wartość całkowita 66 569,88 zł (w tym wydatki poniesione w latach wcześniejszych),
- Równe wartość całkowita 30 571,61 zł (w tym wydatki poniesione w latach wcześniejszych),
- Chrzstowo wartość całkowita 136 459,36 zł (w tym wydatki poniesione w latach wcześniejszych), dotyczy utwardzenia płytami Yomb oraz kruszywem,
- Chrósty Wysieńskie wartość całkowita 16 847,98 zł utwardzenie drogi z kruszywa,
- Wysin ul. Podgórna wartość całkowita 2 271,36 zł utwardzenie drogi z kruszywa.

Gmina Karsin w 2022 r. pozyskała środki na następujące inwestycje drogowe:

- Rządowy Fundusz Polski Ład: Fundusz Inwestycji Strategicznych (4.661.600zł.).
 - a) Budowa ul. Wicka Rogali w Wielu- 1 900 000,00 zł.
 - b) Budowa ścieżki rowerowej z Karsina do granicy powiatu kościerskiego z powiatem chojnickim – 1 170 000 zł.
 - c) Poprawa efektywności energetycznej budynku Urzędu Gminy w Karsinie (razem 3 581 100 zł) - I etap – 1 591 600 zł.
 - Środki z Urzędu Marszałkowskiego (313 670,00 zł.).
 - a) Budowa drogi transportu rolnego Zamość- Mokre – 158 185,00 zł.
 - b) Budowa drogi transportu rolnego w Zamościu – 145 485,00 zł.

Inwestycje w ścieżki rowerowe na terenie Powiatu Kościerskiego zostały zawarte w Celu operacyjnym 1.1 Wzmacnianie potencjału turystycznego.

W ramach priorytetu Dostępności komunikacyjnej wzięto także pod uwagę kwestię wypadkowości i ogólnego stanu dróg znajdujących się na terenie Powiatu Kościerskiego.

Wypadkowość na terenie Powiatu Kościerskiego wraz z liczbą ofiar

lata	Wypadki drogowe	Wypadki ze skutkiem śmiertelnym	Ilość zabitych	Ranni
2017	146	4	4	206
2018	137	7	8	200
2019	133	7	8	196
2020	64	6	9	85
2021	71	6	6	92
2022	51	8	10	60

Źródło: Sprawozdanie z działalności Komendy Powiatowej Policji w Kościerzynie – odprawa roczna 2022.

Zarówno drogi gminne jak i powiatowe obciążone są ruchem samochodowym, rowerowym oraz pieszym. Zły stan nawierzchni i poboczy powoduje zwiększone zagrożenie zdarzeń i wypadków drogowych. W 2022 r. liczba wypadków drogowych oraz liczba rannych w stosunku do roku 2021 znacznie spadła, natomiast o 4 osoby wzrosła liczba zabitych.

Okoliczności, które towarzyszą wypadkom drogowym to najczęściej brawura kierującego, lekceważenie przepisów ruchu drogowego oraz nietrzeźwość. Z punktu widzenia innych okoliczności to z pewnością niewłaściwy stan nawierzchni dróg oraz złe warunki atmosferyczne. Najczęstszymi przyczynami wypadków drogowych są: niedostosowanie prędkości do warunków ruchu, nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu, niezachowanie bezpiecznej odległości od poprzedzającego pojazdu, a także najechanie na pieszego.

Cel operacyjny 2.2 Stworzenie spójnego systemu transportu zbiorowego

W 2022 roku na terenie Powiatu Kościerskiego funkcjonowało trzech przewoźników wykonujących linie regularne w krajowym transporcie drogowym:

- a) Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Starogardzie Gdańskim S.A.,
- b) Przewóz Osób „ROBUS” Robert Synak,
- c) Prywatny Transport Autobusowy Marian Kaczmarek (1 linia regularna specjalna).

Łączna ilość przewiezionych pasażerów przez w/w przewoźników na liniach regularnych w krajowym transporcie drogowym wyniosła 303 282 osób/pasażerów. Natomiast liczba autobusów, którymi są wykonywane przewozy na obszarze Powiatu Kościerskiego przedstawia się następująco:

- autobusy od 9 do 17 miejsc – 1,
- autobusy od 18 do 50 miejsc – 30,
- autobusy powyżej 50 miejsc – 35.

Przewozy na liniach regularnych, dla których zezwolenie wydane zostało przez Starostę Kościerskiego wykonywane były na 15 liniach komunikacyjnych (w tym 1 linia regularna specjalna). Łączna liczba kilometrów przejechanych przez

przewoźników posiadających zezwolenie wydane przez Starostę wynosiła 435 521,7 km.

W 2022 roku na terenie Powiatu Kościerskiego funkcjonowało 9 linii komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej w publicznym transporcie zbiorowym:

- Kościerzyna - Żukowo - Gdańsk,
- Garczyn - Liniewo – Nowa Karczma – Kościerzyna,
- Kościerzyna – Nowy Barkoczyn – Garczyn,
- Kościerzyna – Grabowo Kościerskie – Nowa Karczma,
- Kościerzyna – Grabowo Kościerskie – Sztofrowa Huta,
- Kościerzyna – Nowa Karczma – Stary Wiec – Szatarpy – Nowa Karczma – Kościerzyna,
- Kościerzyna – Łubiana – Dziemiany – Trzebuń,
- Stara Kiszewa – Lipy – Stara Kiszewa – Kościerzyna,
- Kościerzyna – Wielki Klincz – Stara Kiszewa – Góra – Stara Kiszewa,

na których uruchomienie i zawarcie umowy o świadczenie usług na powyższych liniach komunikacyjnych zgodę wyraziła Rada Powiatu Kościerskiego Uchwałą Nr XXIX/54/2021 z dnia 15 grudnia 2021 r.

Na funkcjonowanie powyższych linii komunikacyjnych Powiat Kościerski w 2022 r. uzyskał ze środków „Funduszu rozwoju przewozów autobusowych” dofinansowanie realizacji zadań własnych w łącznej kwocie 1 178 843,44 zł. Powiat Kościerski, celem uzyskania dopłaty z Funduszu zobowiązany był do sfinansowania funkcjonowania powyższych linii komunikacyjnych ze środków własnych w wysokości 163 944,65 zł.

Ponadto Powiat Kościerski uzyskał od Marszałka Województwa Pomorskiego kwotę 711 974,77 zł tytułem zwrotu utraconych przychodów w związku ze stosowaniem ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym z przeznaczeniem na funkcjonowanie powiatowych linii komunikacyjnych.

Łączna ilość przewiezionych pasażerów przez Operatora publicznego transportu zbiorowego (Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Starogardzie Gdańskim S.A.) wyniosła 347 202 osób/pasażerów. Łączna liczba kilometrów przejechanych przez Operatora wynosiła 679 599,7 km.

Utrzymanie funkcjonowania linii komunikacyjnych w powiatowych przewozach pasażerskich w publicznym transporcie zbiorowym miało istotne znaczenie dla zapewnienia połączeń komunikacyjnych dla mieszkańców poszczególnych Gmin Powiatu Kościerskiego celem umożliwienia dojazdu uczniów i pracujących do Miasta Kościerzyna.

Cel operacyjny 2.3 Wzrost poziomu dostępu do infrastruktury technicznej

Stopień skanalizowania w gminach [RLM]

L p.	Gmina	Liczba oczyszczalni		Wielkość (RLM)		Ludność korzystająca z oczyszczalni	
		stan na 31.12.2021	stan na 31.12.2022	stan na 31.12.2021	stan na 31.12.2022	stan na 31.12.2021	stan na 31.12.2022
1	Miasto Kościerzyna	Z usuwaniem biogenów - 1	Z usuwaniem biogenów - 1	41717	41717	22444	22346
2	Dziemiany	Biologiczne - 1	Biologiczne - 1	4760	4760	3288	3273
		Z usuwaniem biogenów - 1	Z usuwaniem biogenów - 1				
3	Karsin	Z usuwaniem biogenów - 1	Z usuwaniem biogenów - 1	9900	9900	4577	4584
4	Kościerzyna	Biologiczne - 3	Biologiczne - 3	11903	11903	8836	8886
		Z usuwaniem biogenów - 1	Z usuwaniem biogenów - 1				
5	Liniewo	Biologiczne - 1	Biologiczne - 1	4990	4990	2710	2728
6	Lipusz	Z usuwaniem biogenów - 1	Z usuwaniem biogenów - 1	3000	3000	2903	2936
7	Nowa Karczma	Z usuwaniem biogenów - 2	Z usuwaniem biogenów - 2	5061	5061	4025	4221
8	Stara Kiszewa	Biologiczne - 3	Biologiczne - 3	3907	3907	4649	4713

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na podstawie przedstawionych danych dotyczących stopnia skanalizowania gmin w Powiecie Kościerskim w ramach celu operacyjnego 2.3 można sformułować następujący komentarz:

W analizowanym okresie nie odnotowano zmian w liczbie ani rodzaju oczyszczalni ścieków – we wszystkich gminach ich struktura pozostała taka sama w 2021 i 2022 roku. Również ich łączna przepustowość wyrażona w RLM nie uległa zmianie, co wskazuje na brak nowych inwestycji w zakresie rozbudowy infrastruktury oczyszczania ścieków.

Zauważalne są natomiast niewielkie zmiany w liczbie ludności korzystającej z oczyszczalni. W części gmin odnotowano nieznaczne spadki (np. Miasto Kościerzyna, Dziemiany), natomiast w większości gmin nastąpił wzrost liczby użytkowników (m.in. Karsin, Kościerzyna, Liniewo, Lipusz, Nowa Karczma, Stara Kiszewa). Szczególnie widoczny wzrost wystąpił w Gminie Nowa Karczma.

Ogólnie można stwierdzić, że poziom dostępu do infrastruktury kanalizacyjnej utrzymuje się na stabilnym poziomie, z tendencją do stopniowego zwiększania liczby mieszkańców korzystających z istniejącej sieci. Brak zmian w przepustowości oczyszczalni może jednak w przyszłości stanowić ograniczenie dla dalszego rozwoju systemu kanalizacyjnego.

Inwestycje w sieć wodno-kanalizacyjną zrealizowane w roku 2022 były w każdych gminach. Poniżej wymieniono niektóre z nich.

W Gminie Miejskiej Kościerzyna za pośrednictwem Spółki KOS-EKO były realizowane zadania z zakresu poboru i dostawy wody oraz odbioru i oczyszczania ścieków na własnych urządzeniach wodociągowych

i kanalizacyjnych oraz na urządzeniach przekazanych przez miasto w użytkowanie. Rozwój sieci wod.-kan. na terenie całego miasta następuje zgodnie z założeniami planów wieloletnich.

Stan na koniec 2022 r.:

➤ Sieć wodociągowa:

sieć rozdzielcza: 80,9 km, (tyle samo co w roku 2021 r) .
przyłącza wodociągowe: 48,76 km (3089 szt.),

➤ Sieć kanalizacyjna:

kanalizacja sanitarna: 88,70 km (88,2 km w 2021 r.)
przykanaliki sanitarne: 22,82 km (2704 szt.),
sieciowe pompownie ścieków: 23 szt.,

Do najważniejszych zrealizowanych lub ostatecznie rozliczonych inwestycji w 2022 roku należały:

- budowa sieci wod-kan w ul. Moniuszki;
- budowa sieci wod-kan ul. Jesienna i Zimowa ;
- budowa sieci kanalizacyjnej w ul. Browarnej.

W Gminie Kościerzyna w roku 2022 ochrona środowiska, ale też potrzeby i wygoda mieszkańców przyświecają budowie nowych sieci kanalizacyjnych i wodociągów. W 2022 r. stopień zwodociągowania Gminy Kościerzyna wynosił ok. 91%. Długość sieci wodociągowej wybudowanej w 2022 r. to 1,78 km. Razem stan sieci na koniec 2022 r. wyniósł 242,88 km. W 2022 r. odebrano 89 przyłączy wodociągowych, co stanowi ok. 2,4% ogółu przyłączy wodociągowych. Stopień skanalizowania Gminy Kościerzyna wyniósł w 2022 r. ok. 68%. Długość sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w 2022 r. to 2,6 km. Razem stan sieci kanalizacyjnej na koniec 2022 r. wynosił 140,1 km. W 2022 r. odebrano 67 szt. przyłączy kanalizacyjnych, co stanowi ok. 2,6% ogółu przyłączy kanalizacyjnych.

W 2022 r. Gmina Wiejska Kościerzyna kontynuowała zadanie pn. „Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Wielkim Klinczu”. Oczyszczalnia ta aktualnie obsługuje aglomerację ściekową o nazwie „Wielki Klincz”, obejmującą następujące miejscowości: Niedamowo, Dębogóry, Wielki Podleś, Kaliska Kościerskie, Kościerska Huta, Dobrogoszcz, Mały Klincz, Skorzewo, Kościerzyna Wybudowanie, Nowa Wieś Kościerska, Nowy Klincz i Wielki Klincz. Modernizacja oczyszczalni jest między innymi spowodowana rozwojem zabudowy indywidualnej powyższych miejscowości oraz potrzebą podłączenia do sieci kanalizacyjnej kolejnych miejscowości, takich jak Kłobuczyno, Puc i Dąbrówka.

W 2022 roku zakończono realizację jednego z większych projektów wodno-kanalizacyjnych w ostatnich latach. To rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Łubiana obejmującej miejscowości Grzybowo i Sycowa Huta, współfinansowana przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego poprzez realizację projektu w ramach Działania 11.3 Gospodarka wodno-ściekowa Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020 Osi Priorytetowej 11 Środowisko, Działania 11.03 Gospodarka wodno-ściekowa. Projekt za ponad 7,5 mln zł realizowany w dwóch etapach: I Etap

(zakończony w 2021 r.) – budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Grzybowo wraz z kolektorem przesyłowym z włączeniem do istniejącej sieci w miejscowości Łubiana, II Etap (kontynuowany i zakończony w II kwartale 2022 r.) – w trybie zaprojektuj i wybuduj, na podstawie programu funkcjonalno-użytkowego, wykonanie dokumentacji projektowej i prac budowlanych dotyczących budowy kanalizacji sanitarnej zapewniającej odprowadzenie ścieków z części miejscowości Sycowa Huta i Grzybowo z włączeniem do kanalizacji wykonanej w ramach etapu pierwszego.

W 2022 roku Gmina Kościerzyna uzyskała od Banku Gospodarstwa Krajowego promesę na kwotę dofinansowania 9 138 700,00 zł na zadanie pt. „Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Wąglikowice z odprowadzeniem ścieków oczyszczonych do rzeki Wierzyca”. Realizacja przedsięwzięcia obejmuje budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Wąglikowice gminie Kościerzyna (dostosowaną do odbioru w przyszłości ścieków z Loryńca i Czarliny) oraz budowę sieci kanalizacji ściekowej wraz z odprowadzeniem ścieków kolektorem z miejscowości Wąglikowice do rzeki Wierzyca w miejscowości Nowa Kiszewa. Przewidywany termin zakończenia inwestycji: XII 2024 r. Przewidywana wartość Inwestycji (w PLN): 9 619 684,44. Kwota dotacji: 9 138 700,00. Procentowy udział własny Wnioskodawcy w realizacji inwestycji: 5,00 %.

Źródło: Raport o stanie Gminy Kościerzyna za 2022 r.

W Gminie Lipusz w 2022 roku zbiorowe zaopatrzenie w wodę odbywało się w oparciu o dwie stacje uzdatniania wody w Lipuszu i Gostomku oraz sieć wodociągową, która obejmuje miejscowości: Lipusz, Papiernia, Bałachy, Lipuska Huta, Szklana Huta, Tuskowy i Gostomek. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 754 (w roku 2021 było 730) budynków mieszkalnych. Długość gminnej sieci wodociągowej na koniec 2022 roku wynosiła 43,84 km. W 2022 roku do sieci wodociągowej podłączono 24 budynki.

Najważniejsze inwestycje w sieć wodno-kanalizacyjną to:

- Dokumentacja projektowa rozbudowy sieci wodociągowej - 49 467,80 zł.,
- Zakup urządzeń do utrzymania infrastruktury kanalizacyjnej w gminie - 109 627,23 zł.,
- Dokumentacja projektowa rozbudowy sieci kanalizacyjnej - 58 427,57 zł.

Wydatki na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną w Gminie Dziemiany w 2022 r. dotyczyła m.in. wymiany sieci wodociągowej w Piechowicach. Przedmiotem inwestycji była budowa nowej sieci wodociągowej w m. Piechowice, w następującym zakresie:

- sieć wodociągowa PE (D=110 mm) – 1 423 m,
- sieć wodociągowa PE (D=90 mm) – 71 m,
- przyłącza wodociągowe PE (D=40 mm) – 273 m.

Wartość zadania: 547 580,48 zł.

Kolejną inwestycją była modernizacja oczyszczalni ścieków w Parowie, która zakładała remont gminnej oczyszczalni ścieków w Parowej w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Zamówienie obejmowało zaprojektowanie, uzyskanie wszystkich wymaganych uzgodnień i wykonanie remontu istniejącej oczyszczalni ścieków w Parowej o docelowej przepustowości średniej 690 m³/d. Zakres robót remontowych, zakupów i dostaw na potrzeby realizacji zadania obejmował m.in. następujące działania:

- wykonanie dokumentacji technicznej,
- remont układu napowietrzania ścieków,
- wymianę izolacji dźwiękochłonnych w budynku dmuchaw napowietrzających,
- rozbudowę układu automatyki oczyszczalni,
- montaż kraty ręcznej do zatrzymywania zanieczyszczeń stałych ze ścieków dowiezionych,
- adaptację systemu AKPiA do przeprowadzonych działań remontowo modernizacyjnych.

Wartość całkowita zadania: 329 965,50 zł z dofinansowaniem ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w formie pożyczki na kwotę 162 600,00 zł.

W ramach rozbudowy sieci wodociągowej wykonano przyłącza wodociągowe do działek nr 197/14, 197/15 i 197/19 w Trzebuniu, o łącznej wartości 28 375,00 zł. Wykonano też modernizację przepompowni ścieków w Schodnie za kwotę: 10 742,30 zł w całości ze środków gminnych.

W 2022 r. Gmina Karsin podjęła prace projektowe dotyczące rozbudowy i modernizacji ujęcia wody w Kliczkowach. Projekt polega na wybudowaniu dwóch studni głębinowych, modernizacji istniejącej infrastruktury wodociągowej, budowę dwóch zbiorników o pojemności 100m³ każdy co zapewni zapas wody pitnej dla odbiorców usług dla miejscowości Wiele, Górki, Przytarnia, Kliczkowy, Borsk, Wdzydze Tucholskie. Hydrofornia w Kliczkowach wydobyla 95 132 m³.

Gmina Nowa Karczma samodzielnie wykonuje zadania własne Gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych. Na infrastrukturę wodociągowa i kanalizacyjna w roku 2022 przeznaczono środki w wysokości 330 510,66 zł.

W Gminie Stara Kiszewa inwestycje w gospodarkę wodno – ściekową stanowią drugą pozycję wydatków inwestycyjnych budżetu Gminy Stara Kiszewa w 2022 roku, stąd stan wyposażenia gminy w tego typu infrastrukturę uległ zwiększeniu. W odniesieniu do systemu wodociągowego wybudowano w 2022 roku 3,50 km sieci wodociągowej, podłączając jednocześnie do sieci kolejnych 26 budynków mieszkalnych (około 100 osób). W konsekwencji na koniec analizowanego roku na terenie całej gminy funkcjonowało 149,77 km sieci wodociągowej, zaopatrywanej w wodę z 3 stacji uzdatniania wody. Do sieci wodociągowej było podłączonych w sumie 1263 budynków mieszkalnych. Stawka ceny za dostarczenie wody wodociągiem gminnym wyniosła w 2022 roku 2,94 zł/m³, 3,03 zł/m³ i 3,16 i 3,25 zł/m³ brutto. W przypadku sieci kanalizacyjnej w wyniku inwestycji realizowanych w 2022 roku wybudowano 4,79 km nowej sieci i podłączono do sieci kolejnych 68 budynków mieszkalnych (ok. 272 osób). W konsekwencji na koniec tego roku

w gminie funkcjonowało 103,92 km sieci kanalizacyjnej, odprowadzającej ścieki do 3 oczyszczalni ścieków (w tym przede wszystkim gminnej oczyszczalni w Starej Kiszewie). Do systemu zbiorczego kanalizacji podłączonych było 1043 budynków mieszkalnych, jednocześnie 19 obiektów korzystało z indywidualnych oczyszczalni ścieków.

Wśród zrealizowanych zadań inwestycyjnych na szczególną uwagę zasługują:

Rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej w miejscowościach Zamek Kiszewski, Chwarzno i Stara Kiszewa i Nowe Polaszki – budowa uzupełniającej sieci wodociągowej w miejscowościach Chwarzenko i Kobyle.

Rozbudowa sieci wodno – kanalizacyjnej w miejscowościach Konarzyny, Ciężardło, Olpuch, Chwarzenko i Stara Kiszewa wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w Starej Kiszewie". Projekt jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 – działanie 11.3. Gospodarka wodno–ściekowa. Przedmiotowa inwestycja w latach 2018 – 2020 była realizowana na terenie miejscowości Stara Kiszewa (oczyszczalnia ścieków) oraz Konarzyny, Ciężardło, Chwarzenko (budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej) i Olpuch. Natomiast w roku 2022 została zakończona budowa zakresu dodatkowego o jaki projekt został rozszerzony w związku ze zwiększeniem dofinansowania z uwagi na uzyskane oszczędności po przetargowe oraz korzystny kurs EURO. Zakres dodatkowy o jaki rozszerzono realizację powyższego projektu dotyczy:

Rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Zamek Kiszewski:

- 1) projektowana długości sieci kanalizacji sanitarnej - 0,726 km,
- 2) projektowana liczba przyłączy kanalizacyjnych – 20 szt.

Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Chwarzno - Zamek Kiszewski:

- 1) projektowana długości sieci kanalizacji sanitarnej - 0,721 km,
- 2) projektowana liczba przyłączy kanalizacyjnych – 16 szt.

Przebudowa i rozbudowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej w miejscowości Chwarzno:

- 1) budowa rurociągu grawitacyjnego \varnothing 200 o długości 0,803 km,
- 2) budowa przepompowni ścieków – 1 szt.

Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji ściekowej w miejscowości Nowe Polaszki:

- 1) projektowana budowa sieci kanalizacyjnej \varnothing 200 o długości 3,060 km,
- 2) projektowana liczba przyłączy kanalizacyjnych – 97 szt.

Głównym celem realizacji inwestycji jest przyczynienie się do wypełnienia przez aglomerację ściekową Stara Kiszewa zobowiązań akcesyjnych w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych określonych w KPOŚK. Rezultatami projektu jest liczba osób podłączonych do sieci kanalizacyjnej tj. 887 RLM, z czego 872 stanowią indywidualni mieszkańcy a 15 to RLM od pozostałych odbiorców. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 15 716 493,01 zł a dofinansowanie z budżetu UE sięga kwoty 8 350 600,06 zł.

Gmina Liniewo realizowała przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury wodociągowej – kanalizacyjnej poprzez:

- Rozpoczęcie prac związanych z budową 4 zbiorników retencyjnych, budowy sieci wodociągowej, przebudową dróg w Wysinie:
 - Koszt realizacji zadania w roku 2022 wyniósł 34 556,63 zł.
 - Całkowita wartość zadania ok 2,3 mln zł.
 - Dofinansowanie z RFIL 1 685 000,00 zł.
- Modernizacja kanalizacji w Garczynie:
 - W ramach zadania przewiduje się modernizację (wymianę 36 pomp ściekowych systemu ciśnieniowego - po 18 sztuk rocznie).
 - Zadanie realizowane było w roku 2021 i 2022.
 - Całkowita wartość zadania ok 100 tys. złotych, z czego w roku 2021 wyniosła 49 903,56 zł w roku 2022 wyniosła 48 798,48z ł.
- Modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej:
 - W ramach zadania wykonano modernizację przepompowni w Liniewie (ul. Wyzwolenia) i Głodowie.
 - Całkowita wartość zadania 49 992,10 zł.
- Budowa wodociągu Orle:
 - W ramach zadania zakupiono materiały do wykonania sieci wodociągowej, uzyskano pozwolenie na budowę i przystąpiono do realizacji prac. Zadanie wieloletnie.
 - Całkowita wartość zadania 292 079,08 zł.

Cel operacyjny 2.4 Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE

Działania w zakresie OZE w poszczególnych gminach za rok 2022 przedstawiały się następująco:

Gmina Miejska Kościerzyna - Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kościerzyna na lata 2006 – 2030 został przyjęty przez Radę Miasta Kościerzyna uchwałą nr LII/364/06 z dnia 31.05.2006 r. i zaktualizowany uchwałą Rady Miasta nr XXVII/199/12 z dnia 28.03.2012 r., oraz uchwałą Rady Miasta nr LXIII/507/18 z dnia 20.06.2018 r.

W roku 2022 podjęta następujące działania:

- ciągły nabór wniosków prowadzony przez Gminę Miejską Kościerzyna,
- podpisanie z firmą ECO-POL Sp. z o.o. umowy na realizację zadania „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Kościerzyna (01.08.2022 r.)
- realizacja zadania demontażu, odbioru, transportu i utylizacji odpadów zawierających azbest z terenu miasta Kościerzyna (sierpień – listopad 2022 r.)
- złożenie wniosku do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku o dofinansowanie usuwania azbestu w ramach konkursu „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego edycja 2022-2023” (31.10.2022 r.) Ogółem w 2022 r. z terenu Kościerzyny w ramach Programu usunięto łącznie 20,770 Mg wyrobów azbestowo-cementowych pochodzących z 10 nieruchomości należących do osób fizycznych:

- ul. Towarowa 12 (odbiór i utylizacja);
- ul. Klasztorna 25 (odbiór i utylizacja);
- ul. Drogowców 29 (odbiór i utylizacja);
- ul. Siedliskowa 1 (odbiór i utylizacja);
- ul. P. Michałowskiego 7 (odbiór i utylizacja);
- ul. Łąkowa 11 (odbiór i utylizacja);
- ul. Kartuska 28 (odbiór i utylizacja);
- ul. Świerkowa 1 (odbiór i utylizacja);
- ul. Cegielnia 34 (demontaż, odbiór i utylizacja);
- ul. Słoneczna 16 (demontaż, odbiór i utylizacja);

Łącznie nakłady poniesione w 2022 roku na realizację Programu w części dotyczącej likwidacji wyrobów azbestowych wyniosły 9 893,80 zł netto (10 685,30 zł brutto).

W zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców w Urzędzie Miasta Kościerzyna prowadzono punkt informacyjny Programu Krajowego - Czyste Powietrze. Kościerski Dom Kultury administrował izbę ekologiczno-regionalną w Centrum Kultury Kaszubskiej „Strzelnica”, przy ul. Strzelnica 2, a w CKK Strzelnica odbywały się m.in. warsztaty ekologiczne dla dzieci.

Projekty realizowane przez Gminę Miejską Kościerzyna:

- Projekt: „Współpraca miast na rzecz integracji zrównoważonych rozwiązań transportowych, energetycznych i w obszarze planowania przestrzennego” (MULTIPLY), grudzień 2018 – lipiec 2022, finansowany w ramach programu HORYZONT 2020 (<http://www.citiesmultiply.eu/en/>). Celem projektu jest wsparcie miast we wdrażaniu na swoim obszarze (lub obszarze wybranych dzielnic) zintegrowanych rozwiązań z zakresu zrównoważonego transportu, zarządzania energią i planowania przestrzennego.
- Projekt: „Planowanie rozwoju systemów ciepłowniczych wykorzystujących OZE dla poprawy jakości powietrza” (ENTRAIN), kwiecień 2019 – marzec 2022, finansowany w ramach programu Interreg Central Europe (<http://www.pnec.org.pl/pl/entrain/>). Celem projektu jest zwiększenie wiedzy i kompetencji władz publicznych w obszarze planowania i wdrażania strategii i planów prowadzących do zwiększenia udziału lokalnych odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii na obszarze gminy lub regionu, ze szczególnym uwzględnieniem włączenia OZE do lokalnych/regionalnych sieci i systemów ciepłowniczych.
- Projekt: „Inteligentne energooszczędne rozwiązania w kampusach uniwersyteckich” (S3UNICA), sierpień 2019 – lipiec 2023, finansowany w ramach programu Interreg Europe (<http://www.pnec.org.pl/pl/s3unica>). Celem projektu jest wykorzystanie doświadczeń projektu „Smart Campus” do poprawy efektywności energetycznej budynków i infrastruktury uniwersyteckiej oraz wypracowania innowacyjnych energooszczędnych rozwiązań wykorzystujących technologie inteligentnych sieci.
- Projekt: „Łagodzenie ubóstwa energetycznego gospodarstw domowych” (ENERGYMEASURES), wrzesień 2020 – marzec 2024, finansowany w ramach programu HORYZONT 2020 <https://energymeasures.eu/poland> Celem projektu jest poprawa sytuacji gospodarstw domowych zagrożonych ubóstwem energetycznym poprzez podniesienie świadomości energetycznej

mieszkańców i nauczenie ich bardziej racjonalnego wykorzystania energii przy zachowaniu odpowiedniego komfortu życia.

- Projekt „Podniesienie efektywności energetycznej budynków na drodze renowacji” (REBUS II), październik 2021 – wrzesień 2022, współfinansowany z programu Interreg Europe (www.interregeurope.eu/rebus). Celem projektu jest pomoc samorządom lokalnym w poprawie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez zaprojektowanie tzw. "ścieżki renowacji energetycznej budynków" (ŚREB), obejmującej zaplanowanie, wykonanie oraz monitoring odpowiednich prac renowacyjnych w budynkach należących do miasta/gminy.
- Projekt: „Alfabetyzacja energetyczna – praktyczne szkolenia na temat zrównoważonego zużycia energii dzięki zmianie zachowań” (ELPRACTICE), luty 2022 – styczeń 2024, finansowany w ramach programu ERASMUS+ (<http://www.el-practice.eu/en>). Celem projektu EL-Practice jest wsparcie młodych dorosłych (29-39 lat) w poszerzaniu ich wiedzy oraz podnoszeniu kwalifikacji, zdolności i umiejętności w zakresie zrównoważonego wykorzystania energii, a także w zwiększeniu ich pewności siebie, prowadzącego do aktywnego angażowania się w tworzenie zrównoważonego społeczeństwa oraz kształcenia u nich odpowiedzialności za swoje wybory życiowe.
- Projekt: „Budowanie potencjału władz publicznych w obszarze renowacji budynków użyteczności publicznej” (CAPABLE), luty 2022 – lipiec 2024, finansowany w ramach programu ERASMUS+. Celem projektu jest wzmocnienie potencjału władz publicznych w zakresie renowacji budynków użyteczności publicznej, co pomoże im sprostać najważniejszym wyzwaniom towarzyszącym takim działaniom, umożliwienie zmiany zachowań oraz przygotowanie kluczowych graczy sektora publicznego do wprowadzania zmian, potrzebnych do realizacji unijnych celów w zakresie ochrony środowiska, zrównoważonego rozwoju, ochrony klimatu i poprawy efektywności energetycznej.
- Projekt: „Wsparcie władz regionalnych i lokalnych w opracowaniu i wdrażaniu Planu SECAP” (OwnYourSECAP), wrzesień 2022 – sierpień 2025, finansowany w ramach programu LIFE+ <https://www.ownyoursecap.eu/>. Celem projektu jest pomoc samorządom lokalnym w procesie transformacji energetycznej poprzez zapewnienie systematycznego podejścia do opracowywania, wdrażania i monitorowania planów działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SECAP).
- Projekt: „Budowanie kompetencji miast i gmin w obszarze rozwoju długoterminowych strategii dążenia do neutralności klimatycznej” (Ready4NetZero), listopad 2022 – kwiecień 2025, finansowany w ramach programu Europejska Inicjatywa na rzecz Klimatu (EUKI) <https://ready4netzero.eu>. Celem projektu jest wsparcie małych i średnich gmin z Polski, Rumunii, Węgier i Chorwacji w opracowaniu i wdrażaniu lokalnych strategii mających pomóc im w osiągnięciu neutralności klimatycznej.
- Projekt: „Szkoly inicjatorem działań na rzecz neutralności klimatycznej miast” (Visions 2045), listopad 2022 – kwiecień 2025, finansowany w ramach programu Europejska Inicjatywa na rzecz Klimatu (EUKI). Celem projektu jest towarzyszenie szkołom w ich drodze do neutralności klimatycznej, uczynienie z nich wzorców do naśladowania i inicjatorów procesu zmniejszania śladu

- węglowego oraz zaangażowanie ich w realizację lokalnych celów klimatycznych i energetycznych we współpracy z władzami samorządowymi.
- Projekt: „W kierunku transformacji energetycznej i neutralności klimatycznej w gminach Regionu Morza Bałtyckiego” (CommitClimate), styczeń 2023 – grudzień 2025, finansowany w ramach programu Interreg Region Morza Bałtyckiego. Celem projektu jest pomoc miastom i gminom w określeniu strategicznych kierunków działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz mobilizacji lokalnych interesariuszy poprzez budowanie odpowiednich kompetencji pracowników lokalnej administracji i wyposażenie ich w potrzebne narzędzia.
 - Projekt: „Wspólne zarządzanie energią w mieście” (DUET), luty 2023 – marzec 2025, finansowany w ramach programu Europejska Inicjatywa na rzecz Klimatu (EUKI). Celem projektu jest rozwój systemów zarządzania energią w miastach poprzez opracowywanie, testowanie i rozpowszechnianie odpowiednich narzędzi wspieranych przez ICT oraz umożliwienie wymiany wiedzy między miastami.

Gmina Kościerzyna

W 2022 roku za pośrednictwem Urzędu Gminy złożono do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w ramach Programu Priorytetowego Czyste Powietrze:

- 34 wnioski o dofinansowanie – podstawowy poziom dofinansowania,
- 41 wnioski o dofinansowanie – podwyższone poziomy dofinansowania,
- 87 wniosków o płatność.

Ponadto Gmina wydatkowała kwotę 1 230 569,76 zł na Budowę instalacji odnawialnych źródeł energii w ramach 10.3.1.

Gmina Lipusz

Prowadzona była informacja i promocja działań Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej:

- Działał Gminny Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Programu „Czyste powietrze”. Za pośrednictwem punktu (w 2022 roku) złożono 15 wniosków o dofinansowanie, udzielono 32 konsultacji, wydano 19 zaświadczeń o dochodach.
- Realizowano usługi doradcze dla mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej, ograniczania emisji GHG oraz zastosowania OZE

Gmina Stara Kiszewa

W 2022 roku Gmina Stara Kiszewa realizowała na podstawie porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku zadania w zakresie Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Współpraca miała na celu poprawę efektywności programu oraz przyspieszenie i polepszenie jego realizacji na terenie naszego województwa. Na mocy porozumienia Gmina została włączona w proces weryfikacji i przyjmowania wniosków o dofinansowanie w ramach Programu. W 2022 roku udzielono 50 konsultacji dla mieszkańców zainteresowanych

uzyskaniem dofinansowania. Przez Gminę w 2022 r. przekazano 19 wniosków o dofinansowanie w ramach programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Gmina Dziemiany

Gmina Dziemiany zrealizowała zadanie pn. Kompleksowa poprawa efektywności energetycznej budynków Zespołu Kształcenia i Wychowania w Dziemianach wraz z wymianą źródła ciepła na zeroemisyjne 221 714,50 zł oraz Modernizacja źródła ciepła w budynku świetlicy wiejskiej w Kaliszu 68 818,35 zł, ponadto na podstawie powierzonych ustawą zadań, corocznie prowadzi edukację ekologiczną wśród mieszkańców.

Gmina Nowa Karczma

W 2022 r. realizowano wypłaty dodatków wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym oraz ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Łącznie na dzień 31.12.2022 r. dodatek węglowy został wypłacony 1 377 wnioskodawcom na łączną kwotę 4 131 000,00 zł, a dodatek dla innych źródeł ciepła wypłacono 392 wnioskodawcom w łącznej wysokości 791 500,00 zł.

Gmina Liniewo

W roku 2022 pracownicy Referatu Gospodarki Komunalnej i Rozwoju informowali oraz pomagali w wypełnianiu wniosków w ramach programu „Mój Prąd” oraz w ramach programu Czyste Powietrze.

Ponadto Gmina realizowała zadania:

- Przebudowa źródeł energii cieplnej wraz z automatyką czasowo-pogodową w budynkach i obiektach użyteczności publicznej. Przeprowadzono zgodnie z założeniami ustawy antysmogowej inwentaryzację źródeł ciepła w budynkach stanowiących własność gminy, prowadzona jest ewidencja w centralnej ewidencji emisyjności budynków (zinwentaryzowano na kwiecień 2023 ponad 61% ogółu budynków z terenu gminy Liniewo).
- Przebudowa źródeł energii cieplnej wraz z automatyką czasowo-pogodową w budynkach obiektach niepublicznych. W roku 2022 pracownicy Referatu Gospodarki Komunalnej i Rozwoju informowali mieszkańców o możliwości uzyskania dofinansowania z programu Czyste Powietrze. Pomagano w wypełnieniu wniosków w ramach zawartego porozumienia z WFOSIGW w Gdańsku. Do 31 marca 2023 złożono 143 wnioski, rozliczono 78 wniosków, wypłacano mieszkańcom 1 518 574,38 zł.
- Poprawa efektywności energetycznej przez kompleksową termomodernizację budynków i obiektów użyteczności publicznej. W roku 2022 zrealizowano zadanie związane z termomodernizacją części Zespołu Oświatowego w Garczynie.

Gmina Karsin

W 2022 roku Gmina Karsin realizowała dodatek osłonowy, który został wypłacony 882 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 643 338,39 zł. Zadanie to było finansowane ze środków pochodzących z budżetu państwa.

W ramach podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców dużą rolę odgrywa Związek Gmin Wierzyca, który dla swoich członków przygotowuje publikacje dot. segregacji śmieci.

Ponadto w ramach zadań publicznych gminy przeznaczają środki na zadania związane z ochroną zdrowia i ekologią. Związek Gmin Pomorskich w swoich działaniach skupia się przede wszystkim na takich płaszczyznach jak:

- promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców gmin,
- rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności,
- edukacja ekologiczna,
- rozwój dialogu społecznego,
- rozwój edukacji w oparciu o zasadę kształcenia ustawicznego,
- upowszechnienie i ochrona praw kobiet,
- upowszechnienie kultury fizycznej i sportu,
- działania na rzecz rozwoju i ochrony gospodarki środowiskowej, w tym rybołówstwa.

Większość gmin wskazuje na realizację edukacji ekologicznej dla mieszkańców.

PRIORYTET III: Kapitał ludzki oraz zintegrowane i aktywne społeczeństwo

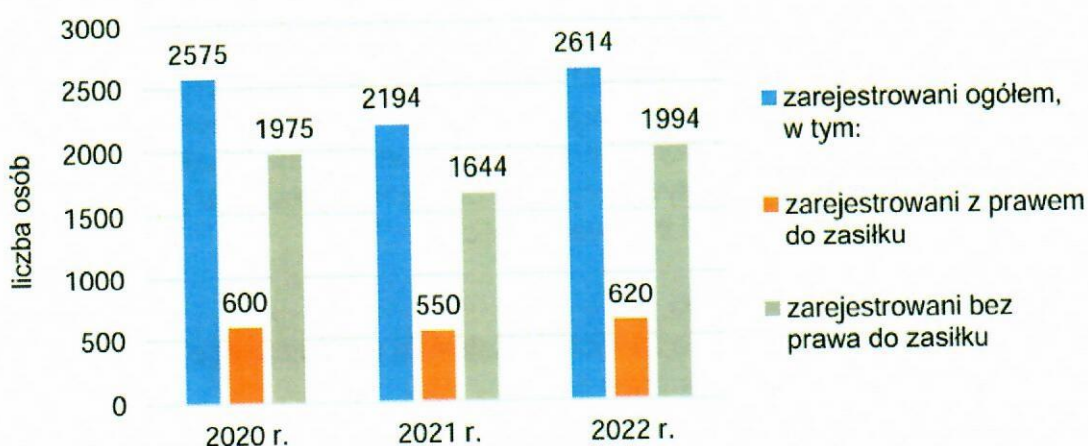
Cel operacyjny 3.1 Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy

Monitoringiem i analizą lokalnego rynku pracy oraz strukturą osób pozostających bez pracy zajmuje się jednostka organizacyjna Powiatu Kościerskiego jaką jest Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie.

Czynniki wpływające na sytuację na kościerskim rynku pracy w 2022 r.

- Wojna na Ukrainie i wiążąca się z tym fala migrantów uciekających przed wojną do Polski, w tym do Powiatu Kościerskiego.
- Wysoki wskaźnik inflacji.
- Pogarszające się nastroje przedsiębiorców w związku z pogarszającą się sytuacją gospodarczą w kraju i na świecie.
- Niż demograficzny, a w konsekwencji kurczące się wolne zasoby pracy.
- Niedopasowanie wolnych zasobów pracy do potrzeb pracodawców.
- Zmienny popyt na pracę z uwagi na sezonowość.
- Pandemia COVID-19 – stan zagrożenia epidemicznego / absencje pracowników,
- Emigracja i imigracja zarobkowa.
- Aktywizacja zawodowa bezrobotnych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie.

Bezrobotni zarejestrowani w latach 2020 - 2022*

Zmiana liczby bezrobotnych w gminach powiatu kościerskiego w 2022 r.

Gminy	Bezrobotni na dzień 31.12.		2021 r. = 100%
	2021 r.	2022 r.	
POWIAT	1.791	1.908	106,5
Miasto Kościerzyna	571	631	110,5
Gmina Kościerzyna	408	433	106,1
Nowa Karczma	192	193	100,5
Stara Kiszewa	153	150	98,0
Karsin	150	159	106,0
Liniewo	132	126	95,5
Dziemiany	91	121	133,0
Lipusz	94	95	101,1

Źródło: Sprawozdanie z działalności PUP za 2022 r.

W 2022 roku liczba bezrobotnych w powiecie wzrosła z 1 791 do 1 908 osób, co oznacza wzrost o 117 osób, czyli o 6,5%. Wskazuje to na pogorszenie sytuacji na lokalnym rynku pracy w analizowanym okresie.

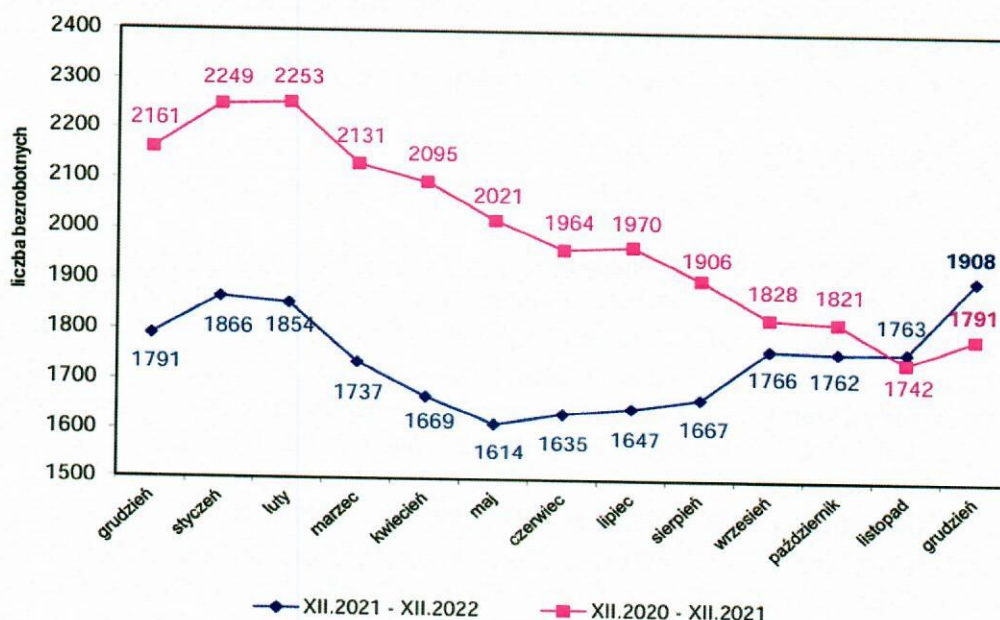
Największy wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w Gminie Dziemiany, gdzie liczba ta wzrosła z 91 do 121 osób (wzrost o 33%). Znaczący wzrost wystąpił również w Mieście Kościerzyna (z 571 do 631 osób, wzrost o 10,5%), które jednocześnie skupia największą liczbę osób bezrobotnych w całym powiecie. Wzrost bezrobocia odnotowano także w gminach Kościerzyna (o 6,1%), Karsin (o 6,0%) oraz Lipusz (o 1,1%), natomiast w Nowej Karczmie poziom bezrobocia pozostał praktycznie na niezmiennym poziomie.

Spadek liczby bezrobotnych wystąpił jedynie w dwóch gminach: Stara Kiszewa (spadek o 2,0%) oraz Liniewo (spadek o 4,5%), co może świadczyć o poprawie sytuacji na lokalnych rynkach pracy w tych jednostkach.

Podsumowując, w większości gmin powiatu zaobserwowano wzrost liczby osób bezrobotnych, co przełożyło się na ogólne pogorszenie sytuacji na rynku pracy. Jednocześnie zróżnicowanie zmian między gminami wskazuje na lokalny charakter uwarunkowań rynku pracy.

W 2022 r. zarejestrowano jako bezrobotnych: ogółem 2.614 osób, tj. o 19,1% więcej niż na przestrzeni 2021 r. - po raz pierwszy - 805 osób (30,8% ogółu), - po raz kolejny - 1.809 osoby (69,2% ogółu).

Bezrobocie w powiecie kościerskim w 2021 r. i w 2022 r.

Na koniec grudnia XII.2020 - XII.20212022 r. wśród bezrobotnych było między innymi (w nawiasie udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych):

- 1.172 kobiety (61,4%),
- 240 osób z prawem do zasiłku (12,6%),
- 653 osoby do 30 roku życia (34,2%),
 - w tym 395 osób do 25 roku życia (20,7%),
- 902 osoby długotrwale bezrobotne (47,3%),
- 390 osób powyżej 50 roku życia (20,4%),
- 343 osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (18,0%),
- 697 osób bez kwalifikacji zawodowych (36,5%),
- 312 osób bez doświadczenia zawodowego (16,4%),
- 1.060 osób poniżej wykształcenia średniego (55,6%),
- 194 osoby niepełnosprawne (10,2%).

Na koniec grudnia 2022 r. stopa bezrobocia wyniosła:

- w Powiecie Kościerskim - 7,6% (w grudniu 2021 r. 7,3%),
- w Województwie Pomorskim - 4,6% (w grudniu 2021 r. 5,2%),
- w kraju - 5,2% (w grudniu 2021 r. 5,8%).

Pomimo wojny w Ukrainie, wysokiej inflacji oraz stanu zagrożenia epidemią COVID-19, podobnie jak w latach 2020/2021, również w 2022 roku nie zaobserwowano masowych zwolnień pracowników. Pracodawcy starali się zatrzymać swoich pracowników. Świadczy o tym pośrednio fakt, że w ww. okresie zarejestrowano niższą liczbę bezrobotnych (2.900 osób w 2020 r. i 2.668 w 2021 r. oraz 3.140 w 2022 r.), niż w 2019 roku (3.333 rejestracje). Niemniej jednak od miesiąca maja 2022 r. liczba osób bezrobotnych systematycznie wzrastała w poszczególnych miesiącach z największym wzrostem we wrześniu oraz w grudniu.

Analizując rozwój lokalnego rynku pracy, można zaobserwować wciąż zmieniające się potrzeby, które stawiają przed pracującymi, jak i kandydatami do zatrudnienia stale nowe i coraz większe wymagania. Szkolenia sprzyjają zwiększeniu zatrudniania bezrobotnych, a także ich mobilności na rynku pracy. Poza celem edukacyjnym udział w szkoleniach powoduje wzrost motywacji do podjęcia pracy i jej utrzymania

Szkolenia realizowane są w formie:

- szkoleń grupowych, organizowanych w oparciu o plan szkoleń sporządzany na okres danego roku kalendarzowego,
- szkoleń indywidualnych, organizowanych na wniosek bezrobotnego, który może skorzystać ze szkolenia wskazanego przez siebie, jeżeli uzasadni jego celowość. Koszt szkolenia nie może przekroczyć w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia. Celowość należy uzasadnić poprzez dołączenie do wniosku na szkolenie oświadczenia pracodawcy o uprawdopodobnieniu zatrudnienia lub deklarację o zamiarze rozpoczęcia własnej działalności po ukończeniu szkolenia.

W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Kościerzynie skierował na szkolenia grupowe 166 osób. Natomiast na szkolenia indywidualne skierowano łącznie 46 osób. W sumie w 2022 r. skierowano na ww. szkolenia 212 osób, z czego 2 osoby nie podjęły szkolenia, a 209 uczestników ukończyło szkolenie (jedna osoba nie ukończyła z powodu osadzenia w areszcie śledczym).

Zakres tematyczny szkoleń indywidualnych odzwierciedlał istniejące na lokalnym rynku pracy zapotrzebowanie na kwalifikacje zawodowe. Najwięcej osób uczestniczyło w szkoleniach dotyczących: prawo jazdy kategorii C+E, operator koparkoładowarki wszystkie klasa III, kurs stylizacji paznokci, kurs na licencję maszynisty, prawo jazdy kategorii C, operator ładowarki jednonaczyniowej klasa III+I. Organizowano również szkolenia indywidualne o specyficznym i specjalistycznym zakresie jak np.: intensywny kurs gromerski, kurs z dyplomem terapeuty spa i wellness o specjalności masażu orientalne i ajurwedyjskie, malarz piaskarz na projektach offshore wraz z certyfikatem NORSOK, stymulatory tkankowe, mezoterapia igłowa i lipoliza iniekcyjna.

Na uwagę zasługuje fakt, iż zdecydowana większość osób wnioskujących o skierowanie na szkolenie indywidualne jako uzasadnienie celowości przedstawiała

oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze zatrudnienia po ukończeniu szkolenia.

W 2022 r. PUP w Kościerzynie pozyskał 2 304 oferty pracy od 568 pracodawców (w 2021 r. 2.617 ofert pracy od 607 pracodawców), z tego:

- 1.622 oferty pracy niesubsydiowanej,
- 682 oferty pracy subsydiowanej (m.in. staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, w ramach refundacji kosztów wyposażenia miejsc pracy, w ramach zatrudnienia wspieranego).

Ogółem na oferty skierowano 1.225 osób, spośród których 821 zostało zatrudnionych.

W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy wysłał na staże 323 osób bezrobotnych na łączną kwotę zobowiązania 2 425,59 tys. zł. Źródła finansowania staży to Algorytm Funduszu Pracy, Program Regionalny "Praca Dla Pomorzán", RM - program aktywizacji zawodowej w regionie wysokiego bezrobocia, Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie kościerskim (IV)" (EFS w ramach POWER. Aktywizacja bezrobotnych powyżej 30 roku życia z terenu powiatu kościerskiego (IV)" (EFS w ramach RPO)

Powiat Kościerski w 2022 r. zrealizował i rozliczył umowę nr WRR/000338/11/D z 2021 roku na realizację zadań w placówkach Powiatu Kościerskiego. W ramach obszaru B - zlikwidowano bariery architektoniczne w Powiatowym Zespole Szkół nr 1 w Kościerzynie i Powiatowym Zespole Szkół nr 3 w Kościerzynie. W PZS nr 1 w budynku D i A modernizowano toalety damskie i męskie do potrzeb osób niepełnosprawnych a w PZS nr 3 przebudowano pomieszczenia sanitarne w budynku głównym szkoły. W obszarze G - środki dodatkowe poza algorytmem dotyczące aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych utworzone zostało 1 stanowisko pracy dla osoby niepełnosprawnej poprzez udzielenie pracodawcy wsparcia w postaci refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy (pracownik biurowy u pracodawcy Usługi Rachunkowo - Finansowe „OLIMPIA” Izabela Hake, Izabela Hake wspólnik spółki cywilnej Herbata- Kawa.pl).

W celu podniesienia jakości edukacji w 2022 przez Gminę Miejską Kościerzyna realizowany był projekt „Dostępna szkoła – innowacyjne rozwiązania w kreowaniu przyjaznej przestrzeni edukacyjnej z uwzględnieniem potrzeb uczniów oraz otoczenia” w partnerstwie z Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A., na które udało się pozyskać ponad 1,7 ml złotych dotacji. W ramach zadania w trzech miejskich szkołach przeprowadzone są działania modernizacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz działania podnoszące świadomość oraz kompetencje nauczycieli czy specjalistów szkolnych. Placówki objęte projektem to Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 4 oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Kościerzynie. Dodatkowo na uzupełnienie wkładu własnego udało się również pozyskać środki z PFRON.

Cel operacyjny 3.2 Efektywne wykorzystywanie środków przeznaczonych na pomoc społeczną oraz prowadzenie polityki senioralnej

Opieka przedszkolna realizowana jest przez wszystkie gminy Powiatu Kościerskiego jak również Powiat Kościerski.

Wychowanie przedszkolne - Liczba przedszkoli – Przedszkola wg typu bez punktów przedszkolnych

Rok	przedszkola bez specjalnych					przedszkola specjalne				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat	28	29	30	30	30	1	1	1	1	1
M. Kościerzyna	11	12	12	12	12	0	0	0	0	0
Dziemiany	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Karsin	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0
Kościerzyna	6	6	6	6	6	0	0	0	0	0
Liniewo	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0
Lipusz	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0
Nowa Karczma	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0
Stara Kiszewa	1	1	2	2	2	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W skali całego powiatu liczba przedszkoli bez specjalnych w latach 2020–2022 była w tej samej liczbie 30 placówek. Oznacza to stabilność w dostępności tych placówek.

W każdym z analizowanych lat funkcjonowała tylko jedna placówka przedszkolna o charakterze specjalnym, prowadzona przez powiat. Wskazuje to na niezmienny poziom oferty edukacyjnej dla dzieci wymagających wsparcia specjalistycznego. Miasto Kościerzyna dysponuje zdecydowanie największą liczbą przedszkoli – 12. Stanowią one kluczowy element infrastruktury przedszkolnej w powiecie.

Liczba dzieci w OWP wg. miejsca uczęszczania

Dzieci w wieku przedszkolnym, dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym		
Rok	2021	2022
M. Kościerzyna	1327	1408
Dziemiany	195	191
Karsin	259	273
Kościerzyna	540	586
Liniewo	164	175
Lipusz	181	225
Nowa Karczma	294	301
Stara Kiszewa	277	282
Powiat	3237	3441

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

W Powiecie Kościerskim liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli wzrosła z 3237 w 2021 r. do 3441 w 2022 r. Widoczny jest jednak trend wzrostowy. Gmina Miejska Kościerzyna zanotowała relatywnie duży wzrost - z 1327 dzieci w 2021 r. do 1408 w roku 2022, podobnie w Gminie Kościerzyna wzrost - 549 dzieci w roku 2021 do 586 dzieci w roku 2022 może świadczyć o wzroście liczby urodzeń, napływie mieszkańców lub rosnącym zainteresowaniu edukacją przedszkolną.

Działania w zakresie zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach i tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech były realizowane przede wszystkim w okresie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Miejsca OWP utworzone w ramach projektów są nadal utrzymywane jako trwałość projektów.

Powiat Kościerski w roku 2022 prowadził trzy punkty, w których udzielano nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie o specjalizacji nieodpłatna mediacja. Godziny funkcjonowania punktów:

- punkt nr 1: nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowany w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kościerzynie przy ul. Krasickiego 4, prowadzony przez organizację pozarządową wyłonioną przez Zarząd Powiatu w drodze otwartego konkursu ofert tj. FUNDACJĘ TOGATUS PRO BONO funkcjonował w poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godz. 7.30 - 11.30 oraz w środę w godz. 11.30 - 15.30;
- punkt nr 2: nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego o specjalizacji nieodpłatna mediacja zlokalizowany przy ul. Świętojańskiej 5 w Kościerzynie prowadzony przez organizację pozarządową wyłonioną przez Zarząd Powiatu w drodze otwartego konkursu ofert tj. Zaborskie Towarzystwo Naukowe z siedzibą w Brusach funkcjonował w poniedziałek, środę i czwartek w godz. 8.00 - 12.00 oraz we wtorek i piątek w godz. 12.30 - 16.30;
- punkt nr 3: nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowany w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kościerzynie przy ul. Krasickiego 4, prowadzony w połowie przez radców prawnych wyznaczonych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych oraz w połowie przez adwokatów wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką funkcjonował w poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godz. 11.30 - 15.30 oraz w środę w godz. 7.30 - 11.30.

Łącznie w roku 2022 w ramach systemu nieodpłatnej pomocy prawnej osobom uprawnionym udzielono 1 201 porad prawnych, z tego 860 osobiście w punktach, a 340 za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (telefonicznie, pocztą elektroniczną, przez komunikator internetowy), w związku z obowiązywaniem stanu zagrożenia epidemicznego. Jedna porada została udzielona osobie ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, poza punktem, w miejscu jej zamieszkania.

Formy udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego:

- w przypadku udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej: uprawnieniach

- poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej lub o spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym: 795
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego: 612
- sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym: 10
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądownoadministracyjnym: 6
 - w przypadku świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego – porada obywatelska: 384
- porada obywatelska ze sporządzeniem wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji: 5
- w przypadku udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego
 - poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających: 11
 - przygotowanie umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji: 5
 - przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej: 1
 - przeprowadzenie mediacji: 4
 - udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem: 4

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. Mieszkańców

Organizacje według formy prawnej i organizacyjnej			
na 10 tys. mieszkańców			
rok	2018	2020	2022
pomorskie	22	23	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS, gromadzonych co 2 lata

Liczba organizacji pozarządowych w różnych formach prawnych na 10 tys. mieszkańców w odstępach dwuletnich systematycznie wzrasta w Województwie Pomorskim. Brak jest danych statystycznych co do liczby organizacji dla powiatu i gmin.

Cel operacyjny 3.3 Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego oraz współpracy międzysektorowej

Poniżej przedstawiono kwoty dotacji udzielonych w kolejnych latach przez samorządy gminne na realizację zadań publicznych:

Kwota dotacji przeznaczonych /przyznanych organizacjom pozarządowym [zł]

Lp	Gmina	2022
1	Miasto Kościerzyna	318 200
2	Dziemiany	-
3	Karsin	180 000
4	Kościerzyna	355 000
5	Liniewo	15 000
6	Lipusz	97 898
7	Nowa Karczma	164 200
8	Stara Kiszewa	83 000
9	Powiat Kościerski	162 000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z raportów gmin za 2022.

Z przedstawionych danych wynika, że prawie wszystkie gminy przeznaczały środki dla organizacji pozarządowych, Gmina Dziemiany nie przekazywała organizacjom pozarządowym środków finansowych w ramach konkursu. Największymi grantodawcami są: Gmina Wiejska Kościerzyna i Miasto Kościerzyna, które przekazują najwyższe środki.

Powiat Kościerski w roku 2022 roku aplikował o środki zewnętrzne w ramach drugiej edycji Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład” oraz trzeciej edycji Programu Inwestycji Strategicznych PGR. W ramach drugiego naboru aplikowano o środki 6 000 000,00 zł dla zadania pn. „Budowa Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, 2 975 000,00 zł dla zadania „Rozbudowa i modernizacja placówek edukacyjnych - PZS nr 1 i PZS nr 3 w Kościerzynie” i 6 650 000,00 zł „Przebudowa drogi powiatowej nr 2413G wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze powiatowej nr 2415G”. W ramach trzeciej edycji PGR Powiat Kościerski aplikowała o środki w wysokości 2 998 800,00 zł na zadanie pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej w m. Grabowo Kościerskie” oraz 1 999 200,00 zł na zadanie pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej 2408G od DW 214 do miejscowości Góra”. W wyniku powyższych naborów otrzymano wsparcie finansowe w całkowitej wysokości wnioskowanej na wnioski złożone w II edycji. Wnioski w ramach programu PGR zostały odrzucone. W konsekwencji powyższego w dniu 4 listopada 2022 roku w Starostwie Powiatowym w Kościerzynie została podpisana umowa na realizację projektu pn. „Budowa placówek opiekuńczo-wychowawczych”. Wykonawcą wyłonionym w drodze przeprowadzonego postępowania przetargowego zostało Konsorcjum firm: Lider: Zakład Ogólnobudowlanych Stanisław Repiński, Partner: Przedsiębiorstwo Repiński Krzysztof Repiński.

W ramach aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych Powiat Kościerski realizuje działania przez jednostkę powiatu - PCPR w Kościerzynie.

Realizacja projektów/programów ze środków zewnętrznych.

- Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Dotacja na ten cel z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, pozyskana w kwocie 13 500 zł została wykorzystana w całości.
- Program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Dotacja na ten cel z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, pozyskana w kwocie 7 200 zł została wykorzystana w całości.
- Program „Zajęcia klubowe w WTZ” realizowany ze środków PFRON w 2022 roku. Kwota otrzymana na realizację programu wyniosła 100 440,00 zł.
- Program „Aktywny samorząd” realizowany ze środków PFRON. Kwota otrzymana na realizację programu w roku 2022 wyniosła 523 257,33 zł.
- „Samodzielność - Aktywność – Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta - na realizację wniosków w ramach programu w latach 2022-2026 przeznaczono 121 882,66 zł. Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności. Przedmiotem dofinansowania jest najem lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego wynajmowanego przez beneficjenta samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami na cele mieszkaniowe, w związku z rozpoczynaniem aktywności zawodowej. Jedna osoba złożyła wniosek, który później został wycofany.
- „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Dostępne mieszkanie - na realizację wniosków w ramach programu w latach 2022-2026 przeznaczono 94 797,64 zł. Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności. Przedmiotem dofinansowania jest dopłata do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Żadna osoba nie złożyła wniosku na realizację powyższego programu.
- Moduł I programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” zgodnie, z którym osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o dofinansowanie do zapotrzebowania w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wydawane na zlecenie. W 2022 PFRON przekazał 2 101,25 zł.
- Realizacja Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (2014-2020), „Kościerska Młodzież w działaniu”, Działanie 1.4. Młodzież solidarna w działaniu wartość projektu 166 225,00 zł. Realizacja przez jednostki: PCPR (Powiat) i SOSW od 2019 roku. Kwota wydatkowana przez PCPR w 2022 r. 50 749,31 zł. Realizacja projektu przedłużona do końca czerwca 2022 roku została zakończona, skontrolowana przez Instytucję Monitorującą i zatwierdzona jako rozliczona.
- Projekt pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie pandemii COVID-19”, finansowany z środków unijnych oraz budżetu państwa. Projekt realizowany jest od 2020 r. przez okres kwalifikowalności, nie dłużej niż do 30.09.2025 r. W ramach projektu rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze zaopatrywano w sprzęt niezbędny do prowadzenia nauki zdalnej oraz do organizowania dzieciom czasu wolnego w związku z pandemią. Przekazane rodzinom i placówkom

laptopy, urządzenia wielofunkcyjne użytkowane są przez dzieci będące w pieczy zastępczej.

W Gminie Liniewo z pomocy społecznej w 2022 r. skorzystały 372 osoby, co stanowiło 8,14 % wszystkich mieszkańców gminy. W 2022 r. w stosunku do 2021 roku łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 7 osób. Natomiast liczba rodzin zwiększyła się o 6. W Gminie Liniewo najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2022 r. były: długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych. W 2022 r. z pomocy pieniężnej skorzystało 116 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 55 osób. Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej dotyczyła 8 osób na łączną kwotę 285 545,20 zł, nastąpił spadek wartości kwotowych w stosunku do 2021 r., o 9 317,73 zł gdzie odpłatność dotyczyła 9 osób na łączną kwotę 294 962,93 zł. W gminie funkcjonowało 2 asystentów rodziny w niepełnym wymiarze pracy, którzy objęli swoją opieką 14 rodzin.

Ze świadczeń wychowawczych w 2022 r. skorzystało 467 rodzin. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 2 236 535 zł. Liczba rodzin pobierających w 2022 roku świadczenia rodzinne wyniosła 229. W stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 3 rodziny. Całkowita kwota przyznaných świadczeń rodzinnych oraz alimentacyjnych wyniosła 2 826 043,40 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 169 833,65 zł. W 2022 r. zostały wprowadzone nowe świadczenia w postaci:

- dodatku osłonowego, z którego skorzystało 667 gospodarstw domowych i przeznaczono na to kwotę 505 912,86 zł,
- dodatku węglowego, z którego skorzystało 1 017 gospodarstw domowych i przeznaczono na to kwotę 3 051 000,00 zł,
- dodatku z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, z którego skorzystało 260 gospodarstw domowych i przeznaczono kwotę 487 000,00 zł.
- dodatek wrażliwy, z którego skorzystało 6 podmiotów uprawnionych i przeznaczono na to kwotę 82 516,59 zł.

W 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie realizowano pomoc obywatelom Ukrainy w postaci:

- zasiłku rodzinnego skorzystało 26 rodzin na kwotę 31 384,76 zł,
- dodatku 300 zł dla 123 osób na kwotę 36 900,00 zł,
- dożywiania w szkole i przedszkolu dla 36 dzieci na kwotę 6 436,30 zł,
- świadczeń za zakwaterowanie oraz wyżywienie obywateli Ukrainy dla 21 wnioskodawców, którzy przyjęli 110 obywateli wypłacono łączną kwotę 419 280,00 zł

Na terenie Gminy Nowa Karczma pomoc społeczna była realizowane m.in. w zakresie zatrudnienia trzech asystentów rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Koszt zatrudnienia asystentów w 2022 roku wyniósł 65 932 zł, z czego 2 062,50 zł gmina otrzymała w ramach dodatkowych środków z budżetu państwa. W minionym roku opieką asystenta było objętych 13 rodzin,

w których przebywało 43 dzieci. Asystenci brali udział w szkoleniach: „Praca z dzieckiem zaburzonym” oraz „Superwizji”.

W 2022 roku asystenci rodziny w ramach podejmowanych czynności służbowych, współpracowali z organizatorami rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie oraz z rodzinami zastępczymi i placówką opiekuńczo – wychowawczą, w których zostały umieszczone dzieci z terenu gminy. Na terenie Gminy Nowa Karczma nie ma zainteresowanych rodzin, które wspierałyby rodziny z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Rodziny te wspierane są przede wszystkim poprzez działania pracowników OPS tj. pracowników socjalnych i asystentów rodziny. Ponadto kuratorzy sądowi u 18 rodzin z terenu Gminy sprawują nadzory w sprawach opiekuńczych. Wszystkie podejmowane działania mają na celu pomoc rodzinom w wypełnianiu ich podstawowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych, tak aby nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną.

W Gminie Lipusz pomoc społeczna była realizowana za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2022 r. działania te były realizowane m.in. przez asystenta rodziny. Asystent rodziny w 2022 r. współpracował z 7 rodzinami, w których jest 15 dzieci. W 2022 roku żadne dziecko nie zostało odebrane rodzinom biologicznym, z którymi współpracował asystent rodziny. Żadne dziecko z terenu Gminy Lipusz nie przebywało w pieczy zastępczej. Wynagrodzenie asystenta rodziny było w całości finansowane z budżetu Gminy Lipusz. Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł wydatki na wspieranie rodziny – 77 117,29 zł (wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny).

Gmina Stara Kiszewa - Ośrodek Pomocy Społecznej jako jednostka budżetowa Gminy Stara Kiszewa w 2022 r. realizowała zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W 2022 roku na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej przeznaczono kwotę w wysokości 947 399,00 zł, w tym:

- 29 160,00 zł - Prowadzenie Klubu Senior + w Lipach;
- 220 800,00 zł - Prowadzenie Dziennego Domu Pobytu Senior+ w Wygoninie;
- 657 439,00 zł - Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Konarzynach;
- 40 000,00 zł - dowóz osób niepełnosprawnych do Środowiskowego Domu Samopomocy w Konarzynach.

Gmina Kościerzyna realizowała szereg programów i zadań w zakresie pomocy społecznej, do najważniejszych można zaliczyć :

- Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością. Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu w 2022 r. wyniosła: 434 211,23 zł. Wsparciem objęto 42 osób niepełnosprawnych.
- Program Opieki Wytchnieniowej - w ramach programu zostały wykorzystane następujące limity:
 - Limit 240 godzin dla usług opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego dla 25 osób, w tym 10 dzieci.
 - Limit 14 dni dla usług opieki wytchnieniowej w ramach dla pobytu całodobowego dla 5 osób.Całkowity koszt Programu „Opieki wytchnieniowej” w 2022 roku wyniósł 280 278,18 zł. Zatrudniono na umowę zlecenie 18 osób do opieki wytchnieniowej.

- Za pośrednictwem GOPS, pomoc żywnościowa trafiła do 1 010 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, były to następujące grupy towarowe: artykuły warzywne i owocowe, artykuły skrobiowe, artykuły mleczne, artykuły mięsne, tłuszcze, inne. Wydano osobom potrzebującym 23,66 ton żywności o wartości 131 838,91zł – 3 254 paczek żywności.

Na obszarze Gminy Miejskiej Kościerzyna wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosło 40 822 070 zł, w tym na:

- zadania z ustawy o pomocy społecznej wydano – 7 197 824 zł,
- zadania z uchwały w sprawie wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 – 549 327 zł,
- zadania z ustawy o dodatkach mieszkaniowych wydano – 1 806 075 zł,
- zadanie z ustawy – Prawo energetyczne - dodatek energetyczny – 833 zł,
- zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydano – 12 928 721 zł,
- zadania z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – 12 290 813 zł,
- zadania z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin ”Za życiem” – 8 248 zł,
- zadania z ustawy o dodatku osłonowym (wraz z obsługą 2%) – 1 897 478 zł,
- zadania z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii wydano – 534 415 zł,
- zadania z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (prace społecznie użyteczne - środki własne gminy 40%) – 18 342 zł, (16 448 zł + 1 894 zł - badania),
- zadania z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 217 969 zł.: o opłacenie składki zdrowotnej - 217 206 zł, w tym: świadczenia rodzinne - 153 431 zł oraz zasiłki stałe i CIS – 63 775 zł; o koszt decyzji na świadczenia opieki zdrowotnej – 763 zł,
- przemoc w rodzinie – 940 zł,
- zadania z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 727 960 zł, w tym: o asystent rodziny (płace i pochodne, ZFŚS) – 212 368 zł, w tym dofinansowanie z Rządowego Programu Asystent Rodziny – 9 000 zł, o wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej - Placówki opiekuńcze – 198 610 zł, o wydatki na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej - rodziny zastępcze – 316 982 zł,
- program osłony „Korpus Wsparcia Seniorów” – 76 767 zł,
- transport COVID – 310 zł,

W sferze społecznej istotnym miejscem na mapie Miasta Kościerzyna stało się jedyne w Powiecie Kościerskim Centrum Integracji Społecznej, w ramach którego mieszkańcy rewitalizowanego Osiedla 1000-lecia – Kartuska otrzymują niezbędną pomoc w zakresie reintegracji zawodowej.

Z możliwości dziennego sześciogodzinnego pobytu (wraz z wyżywieniem, opieką i zajęciami terapeutycznymi) w Środowiskowym Domu Samopomocy „Jesteśmy dla Ciebie” przy ulicy Stolarskiej skorzystało 31 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z terenu Miasta Kościerzyna 19 osób. Łącznie na ŚDS wydano 782 092 zł.

Od stycznia 2019 roku w strukturach MOPS funkcjonuje Dzienny Dom Pobytu „Senior +”. Od 2022 roku z tej formy usługi może jednocześnie skorzystać 20 osób –

zwiększenie o 5 miejsc względem lat ubiegłych. Rotacyjnie z usług DDP w 2022 roku skorzystało 27 osób. Łącznie na DDP wydano 375 453 zł, w tym dofinansowanie 77 760 zł.

Aktywizacja społeczna osób starszych, niepełnosprawnych oraz bezrobotnych jest realizowana m.in. przez:

- Centrum Integracji Społecznej w Kościerzynie,
- Dzienny Dom Pobytu Senior+ dla 20 osób, działający w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kościerzynie. Głównym celem Dziennego Domu Senior+ jest umożliwienie i wzmocnienie aktywności seniorów oraz ich sprawności psychofizycznej, koniecznej do samodzielnego funkcjonowania.
- Warsztaty Terapii Zajęciowych w Kościerzynie prowadzone przez organizację pozarządową tj, Fundację „Sprawni Inaczej”. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej dla 40 osób z niepełnosprawnością. Zajęcia w warsztacie zorganizowane są w 7-miu specjalistycznych pracowniach: gospodarstwa domowego, technik różnych (papieru czerpanego), poligraficznej, arteterapii, rehabilitacyjno-edukacyjnej, praktyk zawodowych, krawieckiej. Osoby z niepełnosprawnością wykonują zamówienia dla firm i klientów zewnętrznych, głównie kartki okolicznościowe (rocznie około 8 000).
- Środowiskowe Domy Samopomocy:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy „Jesteśmy dla Ciebie” w Kościerzynie typu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych; typu B - dla osób niepełnosprawnych intelektualnie; typu C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych; typu D – dla osób ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. Podmiot prowadzący: Gdańska Fundacja Dobroczynności,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Trzebuniu typu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych; typu B - dla osób niepełnosprawnych intelektualnie; typu C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Wielu typu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych; typu B - dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Podmiot prowadzący: Gmina Karsin,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Lubieszynie typu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych; typu B - dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Podmiot prowadzący: Fundacja „Sprawni Inaczej” Oddział w Kościerzynie,
 - Środowiskowy Dom Samopomocy w Konarzynach typu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych; typu B - dla osób niepełnosprawnych intelektualnie; typu C - dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Podmiot prowadzący: Fundacja „Sprawni Inaczej” Oddział w Kościerzynie.

Podstawowym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy jest:

- integracja osób z zaburzeniami psychicznymi ze społecznością lokalną;
- nawiązanie pozytywnych kontaktów ze światem zewnętrznym, poprawę funkcjonowania w rodzinie;

- aktywizacja uczestników, rozwijanie inwencji, motywowanie do działania i rozwoju,
- rozbudzanie i podtrzymywanie zdolności, zainteresowań;
- zwiększanie umiejętności manualnych, percepcyjnych i ruchowych;
- podnoszenie poziomu aktywności fizycznej, psychicznej oraz twórczej;
- nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia oraz umiejętności niezbędnych w procesie leczenia;
- podnoszenie kompetencji w zakresie życia z problemami zdrowotnymi, aktywizacji zawodowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych;
- udział w różnych formach terapii;
- poprawę samooceny;
- kreowanie postaw samorządności i zaangażowanie uczestników w pracę na rzecz domu;
- rehabilitacja przywracająca uczestnikom sprawność fizyczną.

Cel operacyjny 3.4 Wspieranie integracji społecznej i zwiększenie atrakcyjności oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców

Wspieranie integracji społecznej i zwiększenie atrakcyjności oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców jest realizowane przez Gminy Powiatu Kościerskiego jako inwestycje w infrastrukturę obiektów sportowo-rekreacyjnych, terenów zielonych i małej architektury oraz propagowanie kultury kaszubskiej.

Gmina Miejska Kościerzyna

Kościerski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kościerzynie zwany w dalszej części KOSiR-em jest jednostką budżetową. KOSiR jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Kościerzyna, nie posiadającą osobowości prawnej, prowadzoną w formie samorządowej jednostki budżetowej. Terenem działania KOSiR-u jest Miasto Kościerzyna. Celem jego działalności jest ciągłe i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb ludności w zakresie kultury fizycznej, sportu, rekreacji oraz turystyki, w tym utrzymywania terenów rekreacyjnych i urzędzeń.

Obiekty Kościerskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kościerzynie: Stadion Miejski, Kąpielisko nad Jeziorem Gałęźne, Skatepark, Strzelnica – tory strzeleckie, lodowisko, zajęcia na Orlikach.

Ważniejsze imprezy zorganizowane w mieście:

- Koncert jazzowy - ICX JAZZ TOUR. Po koncercie spotkanie z artystami.
- Spotkanie z Ryszardem Gerszewskim autorem książki, pt.: "NARCIARSKIE WĘDRÓWKI Litwa, Norwegia i nie tylko".
- Koncert, pt: "Twórczość artystów wszechczasów" z udziałem młodzieży - członków sekcji muzycznych KDK.
- Kaszubski Festiwal i Tradycje Świętojańskie.
- Wieczór Disco Polo Koncert zespołu: Fanatic, Voyager.
- „Krzysztofiki”- Musical „Król Lew” w wykonaniu uczestników warsztatów aktorskich.
- Międzynarodowy Festiwal Folkloru "Kaszubskie Spotkania z Folklorem Świata".

- XXVI Międzynarodowy Festiwal Folkloru "Kaszubskie Spotkania z Folklorem Świata".
- Przegląd małych form teatralnych na temat profilaktyki zdrowia. Współorganizacja: Powiatowa Państwowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Kościerzynie.

Ponadto odbyły się Targi Książki Literatury Kaszubskiej i Pomorskiej „Costerina 2022” połączone z obchodami jubileuszu 75 – lecia Biblioteki Miejskiej im. ks. Konstantego Damrota, wystawy czasowe w Muzeum Ziemi Kościerskiej, Obchody Rocznicy Powrotu Kościerzyny do Ojczyzny, Noc Muzeów, Zrealizowano także szereg imprez sportowo-rekreacyjnych, w tym m.in. turnieje szachowe, tenisa stołowego, mecze, zawody sportowe.

Gmina Liniewo

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Liniewie jest samorządową instytucją kultury istniejącą od 1990 roku. Prowadzi wielokierunkową działalność rozwijającą i zaspokajającą potrzeby kulturalne i sportowe mieszkańców, mając na celu dotarcie do jak największej grupy odbiorców i zaangażowanie ich do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Oprócz swojej działalności na co dzień GOKSiR współpracuje z wszystkimi KGW Gminy Liniewo - oraz Klubami Seniora - grupy nieformalne.

Rok 2022, po trwającej od kilku lat pandemii, był rokiem, w którym w końcu można było spotkać - bez żadnych ograniczeń. Mimo tego, wiele osób niestety wciąż było wycofanych z uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych przez GOKSiR.

Do największych uroczystości oraz imprez plenerowych organizowanych w Gminie Liniewo w 2022 roku należy zaliczyć: Open Liniewo Festival w miejscowości Orle, Dożynki Gminne, Festyn Sierpniowy, pikniki dla seniorów, spotkanie z okazji dnia kobiet, piknik integracyjny „Dzień Sąsiada”, dni dziecka w sołectwach Liniewo, Orle, Wysin.

Gmina Nowa Karczma

Gmina Nowa Karczma zrealizowała projekty:

- Teren rekreacyjny przy istniejącym boisku w miejscowości Szatarpy. W ramach zadania zamontowano urządzenia placu zabaw (huśtawka ważka, karuzela tarczowa, podwójna huśtawka wahadło, huśtawka "Bocianie gniazdo", zestaw zabawowy, bujak sprężynowy). Teren rekreacyjny został wyposażony w kosze na śmieci i ławki. Ponadto wykonano budowę schodów z kostki betonowej. Całość terenu została ogrodzona systemem panelowym, co dodatkowo wpływa na bezpieczeństwo użytkowników. Tak zagospodarowana przestrzeń zapewnia najmłodszym mieszkańcom możliwość atrakcyjnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu oraz wpływa na poprawę estetyki obszaru przestrzeni publicznej. Całkowita wartość zadania to kwota 114 000,00 zł. Na powyższe zadanie Gmina Nowa Karczma pozyskała dofinansowanie w kwocie 35 000,00 zł w ramach naboru LGD Stolem - 1.2.1 Tworzenie i modernizacja miejsc przeznaczonych do aktywnych form spędzania czasu w ramach działania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014 - 2020.

- Urządzenie terenu rekreacyjnego z kortem do tenisa ziemnego w miejscowości Grabowska Huta. Utworzono ogrodzony teren rekreacyjny wraz z kortem do tenisa ziemnego w miejscowości Grabowska Huta. Inwestycja ta umożliwia aktywne spędzanie wolnego czasu oraz przyczynia się do wzrostu aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Jako wkład pracy własnej mieszkańcy sołectwa Grabowska Huta przygotowali nawierzchnię kortu tenisowego oraz dokonali nasadzenia zakupionych 10 szt. drzew. Całkowita wartość inwestycji to kwota 50 148,80 zł, natomiast otrzymane dofinansowanie w ramach „Aktywnego Sołectwa Pomorskiego” to kwota 10 000,00 zł
- Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR. Gmina Nowa Karczma pozyskała w rządowym konkursie grantowym „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” kwotę 727 120,00 zł, którą przeznaczyła na zakup 244 laptopów wraz z oprogramowaniem i akcesoriami w postaci torby i bezprzewodowej myszki dla dzieci z rodzin popegeerowskich z terenu Gminy Nowa Karczma. Projekt w całości został sfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Nowej Karczmie jest samorządową instytucją kultury. Głównym celem Ośrodka jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców gminy oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej. Swoją działalność skupia głównie na prowadzeniu warsztatów tematycznych, organizacji imprez sportowo – kulturalno – rekreacyjnych, współpracy z lokalną społecznością i organizacjami działającymi na terenie gminy, koordynacji przedsięwzięć na terenie gminy w zakresie kultury i kultury fizycznej.

Gmina Lipusz

W 2022 roku GOKSiR w Lipuszu był organizatorem lub współorganizatorem 86 imprez i wydarzeń (imprezy, spotkania, festyny, wystawy, szkolenia itp.). Prowadzone były zajęcia: nauka języka angielskiego, nauka gry na instrumentach, warsztaty artystyczne (muzyczne i plastyczne), zajęcia aerobiku, zajęcia sportowe (tenis i siatkówka). GOKSiR jest organizatorem kąpieliska nad Jeziorem Skrzyński Duże w Lipuszu.

Gmina Stara Kiszewa

W Gminie Stara Kiszewa główną instytucją publiczną, która w imieniu samorządu gminy odpowiada za realizację zadań związanych z kulturą, sportem i turystyką jest Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Starej Kiszewie. Działalność Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w 2022 roku skupiona była na kontynuacji organizacji pracy jednostki poprzez różnorodne formy edukacji kulturalnej i rekreacji poprzez:

- a) Zarządzanie Gminną Halą Sportową w Starej Kiszewie. Obiekt ten udostępniany jest szkołom z terenu gminy, nieodpłatnie klubom sportowym, stowarzyszeniom z terenu gminy oraz odpłatnie grupom zorganizowanym, firmom i osobom prywatnym;
- b) Prowadzenie zajęć na siłowni oraz sali fitness;

- c) Prowadzenie sezonowego Punktu Informacji Turystycznej przy Przystani Kajakowej w Starej Kiszewie;
- d) Zarządzanie kąpieliskiem gminnym nad Jeziorem Wielkim w miejscowości Struga;
- e) Organizacja spotkań, imprez i konkursów;
- f) Współpraca z innymi instytucjami, stowarzyszeniami oraz firmami w celu organizacji inicjatyw dla społeczności gminy.

Gmina Karsin

W Gminie Karsin funkcjonują trzy Domy Kultury (Karsin, Wiele, Osowo). Przy Domu Kultury w Karsinie funkcjonuje Zespół Taneczny „Paradise” – wieloletni Mistrzowie i Vice Mistrzowie Polski oraz Zespół Folklorystyczny „Kaszuby”. Przy Domu Kultury w Wielu funkcjonuje Muzeum Ziemi Zaborskiej, gdzie corocznie odbywa się turniej Gawędziarzy Ludowych Kaszub i Kociewia oraz odbywają się zajęcia wokalne – taneczne dla dzieci oraz funkcjonuje zespół tańca nowoczesnego „Moder Jeez”. Przy Domu Kultury w Osowie funkcjonuje Młodzieżowa Orkiestra Dęta.

W roku 2022 zrealizowano wydarzenia zgodnie z kalendarzem rocznym.

Gmina Karsin pozyskała środki w ramach programów:

- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025” – program realizowany przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu,
- „Umiem pływać” – program realizowany we współpracy z Wodnym Pogotowiem Ratunkowym ze Słupska,
- „Pomorskie Żagle Wiedzy” – projekt realizowany w partnerstwie z Gminą Czernik, Czernik, Czernik,
- „Szkolny Klub Sportowy” – program rządowy realizowany we współpracy z Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym w Gdańsku,
- „Akcja – plecak” – pozyskanie 25 plecaków z wyposażeniem od okolicznych sponsorów, plecaki zostały przekazane uczniom przybyłym z Ukrainy.

Szkoła Podstawowa w Wielu w roku szkolnym 2021/2022 w okresie wakacji organizowała noclegi i wyżywienie dla grupy tanecznej oraz dla klubu sportowego

Gmina Kościerzyna

W Gminie Kościerzyna w 2022 roku do ważniejszych inwestycji można zaliczyć budowę placów zabaw w miejscowościach: Wielki Podleś, Kaliska, Korne, Nowy Klincz, Wąglikowice w kwocie 231 363,00 zł.

Imprezy kulturalne i sportowe to wydarzenia ważne dla mieszkańców Gminy Kościerzyna, a także dla turystów. Dobra zabawa, radość i rywalizacja w duchu fair play zawsze towarzyszą takim spotkaniom.

W 2022 roku zorganizowano następujące wydarzenia kulturalno-sportowe:

- Gala wręczenia nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe osiągnięte w 2021 roku – 28 lutego;
- 1 marca – Jubileusz 30-lecia istnienia gminy Kościerzyna;
- Piknik Strażacki OSP w Kornem – 7 maja;
- XIII Spartakiada Seniorów w Wielkim Klinczu – 19 maja;

- Zawody Wędkarskie w dyscyplinie spinningowej o Puchar Wójta Gminy Kościerzyna na jeziorze Kramsko Duże i Kramsko Małe w Wąglikowicach – 29 maja
- VI Festiwal Biegów Polski Północnej we Wdzydzach – 17-19 czerwca;
- Mistrzostwa Polski w Pływaniu w Płetwach we Wdzydzach – 18 czerwca;
- Lubiana CUP – turniej piłkarski w Łubianie 18-19 czerwca;
- Prowadzenie Kąpielisk – Dobrogoszcz, Wdzydze;
- Krzysztofiki – 14 lipca;
- Kino Letnie we Wdzydzach – każda środa wakacji;
- Wdzydzkie Wieczory Muzyczne w każdy weekend wakacji – występy lokalnych i przyjezdnych artystów na Scenie Letniej przy Centrum Usług Turystycznych;
- Międzynarodowy Festiwal Folkloru we Wdzydzach - 28-30 lipca;
- XII Regaty o Puchar Wójta Gminy Kościerzyna we Wdzydzach – 6-7 sierpnia;
- V Biesiada Seniorów w Loryńcu – 10 sierpnia;
- Survival Camp – Targi Survival Camp we Wdzydzach – 13-14 sierpnia;
- Biesiada Seniorów w Loryńcu – 10 sierpnia;
- Organizacja kolonii – partnerskie Gminy Pniewy i Radków;
- Obchody 30-lecia Osady Burego Misia w Wętfiach – 26-28 sierpnia;
- Dożynki Gminne w Skorzewie – 4 września;
- Festiwal Żurawiny w Dobrogoszczy – 11 września;
- I Regaty o Puchar Marszałka Województwa Pomorskiego we Wdzydzach – 23 września;
- Kulinarna Bitwa Regionów we Wdzydzach – 24 września;
- Konferencja metodyczna dla trenerów piłki nożnej w Skorzewie EmSport Conference 2022 pod patronatem Pomorskiego Związku Piłki Nożnej – 25 września;
- VIII Otwarty Turniej Szachowy o Puchar Wójta Gminy Kościerzyna w Wielkim Podlesiu - 9 października;
- Seans filmowy dla seniorów w Kinie Remus – 25 listopada;
- Turniej Mikołajkowy w halową piłkę nożną w Wielkim Klinczu – 17 grudnia.

Ponadto Zakład Sportu, Kultury i Turystyki przeprowadził remonty i modernizacje obiektów użyteczności publicznej, boisk sportowych, placów zabaw. Poniesiono koszty utrzymania kąpielisk gminnych takie jak: badanie wody, utrzymanie porządku, opłaty ratowników. Dużą aktywność wykazują kluby sportowe, które dzięki dotacjom z budżetu gminy organizują rozgrywki dla młodszych i starszych. Regaty o puchar Wójta Gminy Kościerzyna na Jeziorach Wdzydzkich, zawody sportowe dla młodszych i starszych, turnieje piłkarskie, biegi uliczne to tylko niektóre z wielu aktywności.

Gmina Dziemiany

Gmina Dziemiany z myślą o dzieciach i młodzieży szkolnej oraz o osobach dorosłych poprzez Ośrodek Kultury organizowała następujące zajęcia: aerobik, plastyczne, tenisa stołowego, piłki nożnej, piłki siatkowej, gry świetlicowe, warsztaty, badminton, zumba, zaj. taneczne oraz rajdy rowerowe, zaj. muzyczne i wokalne. Ponadto zajęcia na świeżym powietrzu organizowane na zespole Boisk Orlik 2012.

Modernizacja kąpieliska nad jeziorem Runo w Dziemianach – koszt 147 738,84 zł. Uporządkowane zostało nabrzeże wzdłuż jeziora Rzuno poprzez wycięcie zbędnej roślinności, wyrównanie terenu i uzupełnienie piasku plażowego. Dokonano renowacji ławek i pomostu pływającego, pod ławkami położono kostkę brukową. Przeprowadzono też roboty budowlane przy domku ratownika, poprzez wykonanie nowej izolacji przeciwwilgociowej, prac malarsko – wykończeniowych i robót brukarskich wokół domku.

Modernizacja plaży przy jeziorze w Kaliszu – koszt 12 423,00 zł. Wykonano równanie terenu i uzupełniono piasek plażowy.

Ośrodek Kultury w Dziemianach działa jako Instytucja Kultury w oparciu o ustawę z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej od 01.05.2012 roku. Ośrodek Kultury w Dziemianach jest organizatorem szeregu cyklicznych imprez odbywających się na terenie Gminy Dziemiany zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Gminy Dziemiany harmonogramem.

Cel operacyjny 3.5 Poprawa jakości i dostępności opieki medycznej, rehabilitacyjnej i uzdrowiskowej

Powiat Kościerski oraz gminy wspierają modernizację Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie.

W 2022 r. przekazane zostały dotacje dla Szpitala:

- Gmina Dziemiany przekazała 44 400,00 zł dla Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie na dostosowanie pomieszczeń po byłej pralni i kuchni na potrzeby Hospicjum Stacjonarnego.
- Gmina Lipusz przekazała dotację celową dla Szpitala Specjalistycznego Sp. z o. o w Kościerzynie na rozbudowę hospicjum w wysokości 38 000,00 zł
- Gmina Miejska Kościerzyna – Dotacja dla Szpitala Specjalistycznego 280 000,00 zł,
- Gmina Kościerzyna - Dotacja dla Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie na dostosowanie pomieszczeń po byłej pralni i kuchni na potrzeby hospicjum stacjonarnego w kwocie 160 000,00 zł,
- Gmina Nowa Karczma – przekazała dotację celową dla Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie na dostosowanie pomieszczeń hospicjum w kwocie 71 000,00 zł,
- Gmina Karsin – dotacja celowa dla Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie na dofinansowanie zadania: "Dostosowanie pomieszczeń byłej pralni i kuchni na potrzeby hospicjum stacjonarnego " – 45 000,00 zł,
- Powiat Kościerski – przekazał dotacje celową w wysokości 300 000,00 zł na zadanie pn. „Dotacja celowa na dostosowanie pomieszczeń na potrzeby Hospicjum Stacjonarnego dla Szpitala Specjalistycznego Sp. z o.o. w Kościerzynie”.

Zadania samorządu Gminy Stara Kiszewa w zakresie opieki zdrowotnej realizowane są przez Gminny Ośrodek Zdrowia w Starej Kiszewie. Podmiot leczniczy działa jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej utworzony przez Radę Gminy w Starej Kiszewie. Ośrodek jest odrębną jednostką organizacyjną posiadającą

osobowość prawną na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, utworzoną w celu udzielania świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia. Ośrodek udziela świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, osobom ubezpieczonym oraz innym osobom uprawnionym do tych świadczeń na podstawie odrębnych przepisów, nieodpłatnie, za częściową lub całkowitą odpłatnością.

Powiat Kościerski w ramach działań z zakresu promocji zdrowia w 2022 r., po raz kolejny poparł inicjatywę Studenckiego Koła Naukowego ONKOMA przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – Państwowego Instytutu Badawczego i podjął współpracę w zakresie realizacji ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka. W trakcie roku szkolnego, we wszystkich szkołach ponadpodstawowych dla których Powiat Kościerski jest organem prowadzącym, przeprowadzono zajęcia edukacyjne w zakresie profilaktyki czerniaka, podczas których uczniowie m.in. zdobyli umiejętności przeprowadzenia samobadania skóry i różnicowania zmian podejrzanych o charakter nowotworowy ze zwykłymi znamionami na podstawie zasady ABCDE („czerniakowe abecadło”).

Ponadto Samorząd Powiatu Kościerskiego przeprowadził kampanię edukacyjną w zakresie profilaktyki czerniaka poprzez zamieszczenie materiałów edukacyjnych na stronie internetowej Powiatu Kościerskiego (plakat, ulotki, filmy).

W roku 2022 Starostwo Powiatowe w Kościerzynie, dla wszystkich osób zainteresowanych, które poszukują pomocy w zakresie zdrowia psychicznego oraz ich bliskich, zaktualizowało i udostępniło na stronie internetowej Powiatu Kościerskiego publikację pn. Przewodnik informujący o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej aktywizacji zawodowej dla osób zaburzeniami psychicznymi w Powiecie Kościerskim.

Starostwo Powiatowe w Kościerzynie, we współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kościerzynie w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu zorganizowało i przeprowadziło dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych Powiatu Kościerskiego Powiatowy Konkurs plastyczny na plakat „E-papieros – niebezpieczny gadżet”. Celem konkursu było poszerzenie wiedzy wśród uczniów na temat negatywnych skutków palenia e-papierosów, promowanie zasad zdrowego stylu życia bez nałogów oraz kształtowanie wśród młodzieży asertywnych postaw i zachowań prozdrowotnych. Wystawa prac konkursowych, a także uroczyste wręczenie nagród rzeczowych ufundowanych przez Powiat Kościerski odbyło się w siedzibie Urzędu. W miesiącu październiku 2022 r. Starostwo Powiatowe w Kościerzynie we współpracy z Pomorskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia zorganizowało kampanię edukacyjno - profilaktyczną propagującą profilaktykę i wczesne wykrywanie raka piersi i raka jądra. W działaniach edukacyjnych udział wzięło prawie 700 uczniów powiatowych placówek oświatowych, którzy poza wiedzą merytoryczną wzięli udział w nauce samobadania piersi i jąder na specjalistycznych fantomach.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Przedstawione powyżej wyniki, dostępnych źródeł informacji ukazują na działania podejmowane przez jednostki zaangażowane w realizację założeń Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Kościerskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2010-2025.

Priorytet I Konkurencyjna gospodarka

W 2022 roku Powiat Kościerski kontynuował działania ukierunkowane na rozwój gospodarczy i turystyczny, opierając się na swoich silnych stronach, takich jak atrakcyjne środowisko naturalne oraz rosnąca aktywność inwestycyjna gmin.

W zakresie rozwoju turystyki realizowano liczne inwestycje infrastrukturalne, w szczególności budowę i projektowanie ścieżek pieszo-rowerowych, rozwój infrastruktury rekreacyjnej (place zabaw, tereny rekreacyjne, przystanie kajakowe) oraz modernizację przestrzeni publicznych.

Działania te wzmacniają dostępność turystyczną regionu oraz podnoszą jego atrakcyjność dla mieszkańców i turystów.

W obszarze przedsiębiorczości odnotowano wyraźny wzrost liczby udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (115 w 2022 r.) oraz rozwój instrumentów wsparcia rynku pracy, w tym refundacji doposażenia stanowisk pracy. Realizowane projekty, takie jak „Własna firma w Sercu Kaszub”, przyczyniły się do powstawania nowych firm i miejsc pracy.

Dane statystyczne wskazują na systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych we wszystkich gminach powiatu w latach 2020–2022. Pomimo tego pozytywnego trendu, poziom przedsiębiorczości (101,9 firm na 1000 mieszkańców) nadal pozostaje niższy niż średnia województwa pomorskiego.

Powiat aktywnie wspierał również rozwój kompetencji zawodowych, wykorzystując środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, z których skorzystało łącznie 220 osób. Działania te przyczyniają się do podnoszenia kwalifikacji pracowników i zwiększenia konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw.

Istotnym elementem była także promocja regionu, prowadzona przez LOT „Serce Kaszub” poprzez wydarzenia kulturalne, kampanie informacyjne, publikacje oraz działania w mediach społecznościowych. Współpraca z blogerami i udział w wydarzeniach zewnętrznych zwiększały rozpoznawalność regionu.

Dane dotyczące ruchu turystycznego wskazują, że powiat kościerski osiąga bardzo wysokie wyniki w liczbie udzielonych noclegów, przewyższając średnią wojewódzką, co potwierdza jego silną pozycję jako destynacji turystycznej.

Równolegle realizowano działania z zakresu rewitalizacji przestrzennej i społecznej, w tym modernizację infrastruktury miejskiej i rozwój transportu publicznego, co wpływa na poprawę jakości życia mieszkańców.

Wnioski:

Powiat Kościerski w 2022 roku skutecznie rozwijał infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną, co przekłada się na wzrost atrakcyjności regionu oraz zwiększenie ruchu turystycznego.

Widoczny wzrost liczby przedsiębiorstw oraz duża liczba udzielonych dotacji wskazują na poprawę warunków dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i skuteczność działań instytucji rynku pracy.

Systematyczne inwestycje w edukację i rozwój kompetencji zawodowych wzmacniają potencjał lokalnego rynku pracy oraz zwiększają jego zdolność do adaptacji i innowacji.

Działania promocyjne prowadzone na szeroką skalę przyczyniają się do wzrostu rozpoznawalności regionu oraz wzmacniają jego markę turystyczną.

Pomimo pozytywnych trendów, poziom przedsiębiorczości w powiecie nadal odbiega od średniej województwa, co wskazuje na konieczność dalszego wzmacniania wsparcia dla biznesu i innowacyjności.

Realizowane procesy rewitalizacyjne oraz inwestycje infrastrukturalne wpływają pozytywnie na jakość życia mieszkańców oraz wizerunek powiatu jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania i inwestowania.

PRIORYTET II: Dostępność transportowa i środowisko

Analiza danych za rok 2022 w ramach Priorytetu II: *Dostępność transportowa i środowisko* wskazuje na stopniową, lecz wyraźną poprawę stanu infrastruktury oraz kontynuację działań rozwojowych w większości obszarów objętych strategią.

W zakresie infrastruktury drogowej widoczny jest proces systematycznej modernizacji sieci dróg, polegający przede wszystkim na zwiększaniu udziału nawierzchni twardych kosztem dróg gruntowych. Szczególnie dobrze rozwinięta infrastruktura występuje w mieście Kościerzyna oraz w wybranych gminach, natomiast wciąż zauważalne są dysproporcje pomiędzy jednostkami o charakterze miejskim i wiejskim. Realizowane inwestycje drogowe, zarówno na poziomie powiatowym, jak i gminnym, przyczyniają się do poprawy jakości dróg oraz bezpieczeństwa użytkowników ruchu.

Jednocześnie należy zauważyć pozytywne zmiany w zakresie bezpieczeństwa drogowego – spadła liczba wypadków oraz osób rannych, choć niepokojący jest wzrost liczby ofiar śmiertelnych. Wskazuje to na konieczność dalszych działań nie tylko infrastrukturalnych, ale także edukacyjnych i prewencyjnych.

W obszarze transportu zbiorowego utrzymano funkcjonowanie połączeń komunikacyjnych dzięki wsparciu finansowemu ze środków zewnętrznych. System transportu publicznego nadal pełni istotną rolę społeczną, umożliwiając mieszkańcom dostęp do pracy, edukacji i usług. Problemem pozostaje jednak ograniczona dostępność transportu na obszarach wiejskich, co może pogłębiać wykluczenie komunikacyjne części mieszkańców.

W zakresie infrastruktury technicznej (wodociągi i kanalizacja) sytuacja pozostaje stabilna. Nie odnotowano istotnych zmian w przepustowości oczyszczalni ścieków ani liczbie obiektów, jednak wzrasta liczba mieszkańców korzystających z istniejącej

infrastruktury. W większości gmin realizowane były inwestycje rozbudowujące sieci wodno-kanalizacyjne, co pozytywnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Brak zwiększenia przepustowości oczyszczalni może jednak w przyszłości stanowić barierę rozwojową.

W obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii działania samorządów miały charakter wielokierunkowy. Gminy aktywnie uczestniczyły w programach wsparcia (np. „Czyste Powietrze”), realizowały inwestycje w OZE oraz prowadziły działania edukacyjne. Widoczne jest rosnące zaangażowanie mieszkańców w poprawę efektywności energetycznej, co świadczy o wzroście świadomości ekologicznej.

Podsumowując, realizacja założeń strategii w 2022 roku przebiegała w sposób konsekwentny i przyniosła wymierne efekty, szczególnie w zakresie infrastruktury drogowej i technicznej. Jednocześnie nadal występują wyzwania, takie jak nierównomierny rozwój infrastruktury pomiędzy gminami, ograniczona dostępność transportu publicznego na obszarach wiejskich oraz konieczność dalszych inwestycji w systemy kanalizacyjne i bezpieczeństwo ruchu drogowego. Kontynuacja działań inwestycyjnych i organizacyjnych w tych obszarach będzie kluczowa dla dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

PRIORYTET III: Kapitał ludzki oraz zintegrowane i aktywne społeczeństwo

Analiza danych za 2022 rok wskazuje na kontynuację działań rozwojowych w obszarach objętych strategią, przy jednoczesnym utrzymaniu stabilnych trendów w większości analizowanych wskaźników. Realizowane przedsięwzięcia wpisują się w założenia strategiczne, jednak ich efekty są zróżnicowane w zależności od obszaru i jednostki samorządowej.

W badanym okresie widoczna jest systematyczna realizacja inwestycji oraz działań o charakterze społecznym i infrastrukturalnym, które wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców. W wielu przypadkach działania te mają charakter ciągły i długofalowy, co oznacza, że ich pełne efekty będą widoczne w kolejnych latach.

Jednocześnie zauważalne są różnice w poziomie rozwoju pomiędzy poszczególnymi gminami, co wynika m.in. z ich uwarunkowań przestrzennych, demograficznych oraz finansowych. Wskazuje to na potrzebę dalszego wzmocnienia działań ukierunkowanych na wyrównywanie dysproporcji rozwojowych.

Istotnym elementem realizacji strategii jest również skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych, które umożliwiają realizację inwestycji oraz projektów o większej skali. W 2022 roku środki te stanowiły ważne wsparcie dla działań podejmowanych przez samorządy.

Powiatowy Urząd Pracy odgrywał kluczową rolę w podnoszeniu kwalifikacji poprzez szkolenia indywidualne i grupowe. Dodatkowo w ramach działań wspierających przedsiębiorczość udzielono dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Gminy powiatu aktywnie inwestowały w ofertę kulturalną oraz rekreacyjną – organizowano liczne wydarzenia cykliczne, wspierano zespoły artystyczne i inicjatywy lokalne, a także rozbudowywano infrastrukturę rekreacyjną (plaże, tereny

zielone, obiekty sportowe). Wiele projektów kierowanych było do dzieci i młodzieży, wzmacniając ofertę zajęć pozalekcyjnych i integracyjnych.

Samorządy powiatu konsekwentnie wspierały modernizację Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie, przekazując środki w ramach dotacji celowych.

Podsumowując, rok 2022 można ocenić jako okres stabilnej realizacji strategii, z widocznymi postępami w wielu obszarach, jednak wymagający dalszych działań ukierunkowanych na równomierny rozwój całego obszaru funkcjonalnego.